

Impactevaluatie Younited Belgium

Een explorerende kwalitatieve studie bij Younited OH Leuven

Denauw Alexander

R0677142

Masterproef aangeboden tot het behalen van de graad
MASTER IN HET SOCIAAL WERK EN SOCIAAL BELEID

Promotor: Prof. Dr. Hermans Koen
Verslaggever: Hannes Karin
Academiejaar: 2021-2022
Word count: 21 853

Abstract

Recentelijk is het gebruik van voetbal programma's om sociale verandering te verkrijgen opmerkelijk toegenomen (Trejo et al., 2017). Ook in België zijn er voetbalploegen met sociale doelstelling onder de naam Younited. Volgens Blockx & Ballegeer (2021) van Younited Belgium versterkt dit project de deelnemers hun positieve identiteit en zingeving. Ze noemen hun deelnemers 'experten in het dagelijks overleven'. Dit zijn mensen die strijden tegen een kwetsbaarheid op vlak van huisvesting, psychische gezondheid, welzijn, armoede of verslaving. Wanneer de deelnemers in een veilige context zich kunnen binden in relatie met de mededeelnemers en andere actoren kan dat zorgen voor meer zelfvertrouwen, veerkracht en verbinding. Dit komt doordat ze bepaalde verantwoordelijkheden hebben, waardoor ze de kans krijgen om iets te betekenen voor elkaar. Younited probeert op deze manier een sociale impact te realiseren bij hun deelnemers (Younited Belgium, 2021).

In deze masterproef wordt de impact van Younited OH Leuven op het leven van een expert in het dagelijks overleven onderzocht. Daarbij is er ook de nodige aandacht voor de noodzakelijke contextuele factoren en de veranderingsprocessen. Het doel van deze studie is om een eerste poging te doen naar het meten van de impact van de organisatie. Hiervoor werd er gebruik gemaakt van participatieve observatie, diepte-interviews met de deelnemers en een focusgroep bespreking met de coaches. Uit deze dataverzameling valt te besluiten dat Younited Belgium het potentieel heeft om een positieve impact te hebben op hun deelnemers indien de lokale ploegen er in slagen een veilige en stabiele omgeving te ontwikkelen waarbij de visie van Younited wordt overgebracht op de spelers. De resultaten tonen aan dat de meeste effecten die werden beschreven door Younited Belgium legitiem bevonden zijn.

Vanuit deze bevindingen zijn er enkele aanbevelingen geformuleerd voor de coaches en organisatie om de omgeving voor de deelnemers zo veilig mogelijk te maken. Daarnaast is er ook een aanzet gegeven tot vervolgonderzoek om de impact van de organisatie nog beter in kaart te brengen en de interventie te verbeteren.

Kernwoorden: impactevaluatie, kwalitatief, participatief onderzoek, effecten, Theory of change, dak- en thuisloosheid, Younited.

Aantal woorden: 21 853

Dankwoord

Deze thesis vormt het sluitstuk van mijn master sociaal werk en sociaal beleid en tevens ook mijn studentenperiode. Een periode waarin ik nog veel heb kunnen bijleren na mijn bachelor sociaal werk. De keuze om verder te studeren kwam uit een persoonlijk gevoel om de wereld waarin we leven nog beter te willen begrijpen. Ik zat nog met prangende vraagstukken over sociale ongelijkheid, armoede, dak-en thuisloosheid, ... Deze opleiding heeft me daarin zeker geholpen en ben daarom enorm blij met de keuze voor deze studie.

Het schrijven van deze thesis voelde voor mij aan als een hele uitdaging. Vanaf de start van dit project probeerde ik mij in een nieuwe groep te plaatsen, wat niet altijd even simpel was. Maar ik heb hierdoor heel wat fantastische mensen leren kennen, zowel de deelnemers als de begeleiders van het Younited team. Ik heb een enorm veel fijne en intense momenten beleefd, een ervaring om nooit vergeten. Ik wil heel wat mensen bedanken die me hebben bijgestaan tijdens mijn studies en het schrijven van de masterproef.

Eerst en vooral wil ik mijn promotor prof. Hermans Koen bedanken voor het vertrouwen in mij om dit onderzoek te mogen doen. Doorheen het onderzoek heeft hij mij geholpen door tips en feedback te geven op mijn onderzoeksplan. Ik wil ook Bert Ballegeer en Kenny Van Houcke van Younited Belgium bedanken voor hun inbreng in het onderzoek. Jullie hebben me enorm goed ondersteund waar nodig. Wanneer ik met vragen zat kreeg ik telkens een snel antwoord waarvoor ontzettend veel dank!

Daarnaast wil ik mijn moeder, vader en plusmoeder en de rest van de familie bedanken voor de steun tijdens mijn gehele studentenperiode en het nalezen van mijn thesis. Ik wil ook mijn vrienden bedanken die van mijn studententijd een geweldige ervaring hebben gemaakt.

Een grote dank aan Arne, Marie en Bo voor hun medewerking aan het onderzoek en alle andere begeleiders voor de leerrijke ervaringen en gezellige momenten tijdens mijn participatie aan de ploeg. Hierbij wil ik ook nog het inloopcentrum De Meander bedanken dat ze mij hun locatie lieten gebruiken om de interviews te laten doorgaan en voor de gezellige koffiemomenten. Ik wil Bo nog eens extra bedanken voor zijn inzet en interesse in mijn thesis. Hij heeft me geholpen met het integreren in de ploeg, bedankt daarvoor!

Tot slot wil ik alle deelnemers van Younited bedanken voor de leerrijke ervaring en inblik in jullie leven en nog eens een extra dank aan alle respondenten die zich wouden inzetten om een interview te laten afnemen. Jullie waren elk enorm boeiende mensen, honderdmaal dank om deze thesis mogelijk te maken.

Inhoud

1	Probleemstelling	1
2	Theoretisch kader	3
2.1	<i>Younited Belgium</i>	3
2.1.1	De visie van Younited Belgium	4
2.1.2	Observatie: training 22 februari 2022	5
2.2	<i>Dak-en thuisloosheid</i>	7
2.3	<i>De ‘theory of change’ van Younited Belgium</i>	8
2.3.1	Fysieke gezondheid	10
2.3.2	Sociaal netwerk	10
2.3.3	Versterking structuur in de leefwereld van de deelnemer	11
2.3.4	Versterking van de positieve identiteit en weerbaarheid	11
2.3.5	Maatschappelijke effecten	12
2.3.6	Tussentijdse conclusie	12
2.4	<i>Context: een veilige omgeving</i>	13
2.5	<i>Mechanismen</i>	14
2.6	<i>Impactevaluatie</i>	14
3	Methodologisch kader	16
3.1	<i>Voormalige onderzoeken</i>	16
3.2	<i>De Outcome Harvesting methodiek</i>	17
3.3	<i>Dataverzameling</i>	18
4	Profiel van de deelnemers	20
5	Resultaten	23
5.1	<i>Contextuele factoren</i>	23
5.1.1	Het belang van een veilige context	24
5.1.2	Nood aan stabiliteit	25
5.1.3	Positieve invloeden.....	26

5.1.4	Negatieve invloeden.....	28
5.2	<i>Mechanismen</i>	30
5.2.1	Contact met lotgenoten	30
5.2.2	Ondersteuning door de begeleiding.....	32
5.2.3	Positieve groeps sfeer	32
5.2.4	De actoren Younited en OHL	33
5.2.5	Dagbesteding.....	33
5.2.6	Voetbal	34
5.3	<i>Effecten</i>	34
5.3.1	Fysieke gezondheid	34
5.3.2	Sociaal netwerk	37
5.3.3	Versterking structuur van de leefwereld.....	40
5.3.4	Versterking van de positieve identiteit	43
6	Theory of change: een schematische voorstelling	49
7	Conclusie	50
8	Aanbevelingen.....	53
8.1	<i>Het verhogen van de stabiliteit voor de deelnemers</i>	<i>53</i>
8.2	<i>Het groepsgevoel verhogen</i>	<i>54</i>
8.3	<i>Het verbeteren van de conditie.....</i>	<i>54</i>
9	Discussie.....	55
10	Literatuurlijst.....	58
11	Bijlage	61
11.1	<i>Bijlage 1: Topiclijst semigestructureerd diepte-interviews</i>	<i>61</i>
11.2	<i>Bijlage 2: codeerstructuur.....</i>	<i>63</i>

1 Probleemstelling

Het sociaal werk en sociaal beleid heeft de ambitie om voor sociale verandering te zorgen, zoals de internationale definitie van het sociaal werk dit aangeeft. De professie heeft als doel om de sociale cohesie, empowerment en bevrijding van mensen te bevorderen (IFSW, 2014). Dit blijkt hedendaags nog steeds een grote uitdaging door de verschillende sociale problemen waar België mee kampt. Zo spreekt de Vlaamse woonraad (2017) van een wooncrisis, wordt er een algemeen stijgende tendens van dak-en thuislozen gerapporteerd in Europa (Hermans & Italiano, 2021; Vanmeldert, 2021) en kampt ongeveer één op drie Belgen ooit met een psychiatrische stoornis. Bij deze problematieken is er een duidelijk verband te merken met de sociaaleconomische achtergrond van mensen. Personen die in armoede leven hebben hier namelijk een hogere kans op (Van Herck & Van de Cloot, 2013).

Recentelijk is het gebruik van voetbalploegen om sociale verandering te verkrijgen opmerkelijk toegenomen (Trejo et al., 2017). Ook in België zijn er voetbalploegen met sociale doelstellingen onder de naam Younited. Volgens Blockx & Ballegeer (2021) van Younited Belgium versterkt dit project de positieve identiteit en zingeving van de deelnemers. Ze noemen hun deelnemers 'experten in het dagelijks overleven'. Dit zijn mensen die strijden tegen een kwetsbaarheid op vlak van huisvesting, psychische gezondheid, welzijn, armoede of verslaving. Wanneer de deelnemers in een veilige context zich kunnen binden in relatie met de mededeelnemers en andere actoren, kan dat zorgen voor meer zelfvertrouwen, veerkracht en verbinding. Dit komt doordat ze bepaalde verantwoordelijkheden hebben, waardoor ze de kans krijgen om iets te betekenen voor elkaar. Younited probeert op deze manier een sociale impact te realiseren bij hun deelnemers (Younited Belgium, 2021).

Tegenwoordig is de interesse voor een impactevaluatie enorm gegroeid in het sociaal werk. In het actieplan Sterk Sociaal werk (2021-2025) is impact een prioritair thema voor het sociaal werk (Depauw et al., 2022). Door de impact van organisaties in kaart te brengen krijgen sociaal werkers meer zicht op de effecten van hun interventies (Serrien, 2021). Desondanks deze trend kan het onderzoeken van impact in het sociaal werk snel een waarde geladen begrip worden. Er worden al gauw negatieve associaties gemaakt met efficiëntie, verantwoording afleggen en het controleren van sociaal werkers. Ondanks dat impact soms als iets negatief kan worden ervaren door sociaal werkers, kan een impactevaluatie naast het legitimeren van sociaal werk interventies ook helpen om sociale organisaties en hulpverleners verder te ontwikkelen en het beroep te professionaliseren. In deze masterproef wordt een bredere kijk op impactevaluatie gehanteerd waarbij de praktijk gaat interageren met de context en dit zorgt voor een bedoelde of onbedoelde impact op korte en lange termijn (Berghmans et al., 2014).

Younited Belgium is een organisatie die de maatschappelijke impact van hun werking wil aantonen met daarbij de nodige aandacht voor veranderingsprocessen. Ze hebben verschillende effecten geformuleerd die ze willen behalen met hun sociale interventies. In grote lijnen willen ze hun deelnemers versterken op vlak van hun fysieke gezondheid, sociaal netwerk, structuur in hun leefwereld en de deelnemers een positievere identiteit en weerbaarheid meegeven (Younited Belgium, 2021).

Hieruit afgeleid wordt er in deze masterproef gezocht naar antwoorden op drie onderzoeksvragen:

- OV1: Welke impact heeft Younited Leuven op het leven van een expert in het dagelijks overleven?
- OV2: Welke contextuele factoren zijn noodzakelijk om een impact te verkrijgen op het leven van een expert in het dagelijks overleven?
- OV3: Welke veranderingsprocessen en mechanismen zorgen ervoor dat Younited Leuven een impact heeft op het leven van een expert in het dagelijks overleven?

Deze onderzoeksvragen worden onderzocht door middel van diepte-interviews, participatieve observatie en een focusgroep met de begeleiders. De Outcome Harvesting methodiek wordt gebruikt als rode draad doorheen de studie. Deze methodiek volgt de algemene principes van outcome mapping. Hierbij wordt een outcome gezien als een verandering van het gedrag, de relatie en de acties op de deelnemers van Younited. De methodiek gebruikt zes iteratieve stappen om tot de resultaten te bekomen (Wilson-Grau & Britt, 2013). De impact van Younited op de deelnemers wordt voornamelijk onderzocht op basis van individuele diepte-interviews waarbij er bewijzen van effectiviteit worden verzameld. Deze gegevens worden gevalideerd door mijn eigen observaties doorheen mijn participatie aan de ploeg en door de begeleiders in een focusgroep.

2 Theoretisch kader

2.1 Younited Belgium

Younited Belgium is de overkoepelende community waarbij de lokale Younited voetbalploegen zich kunnen aansluiten. De organisatie gelooft in de kracht van sport om een sociale impact te realiseren bij hun deelnemers. Voetbal is voor hun dus geen doel maar een middel. De deelnemers zijn mensen die strijden tegen een sociale kwetsbaarheid zoals huisvesting, verslaving, armoede en psychische gezondheid. Younited benoemt hun deelnemers als experts in het dagelijks overleven, dit betuigt hun veerkracht terwijl ze in een overlevingssituatie bevinden dat hun normaal functioneren belemmert. Hun deelnemers zijn zowel de spelers als de supporters. Ze vinden er een thuis waar ze in kunnen participeren en emanciperen doordat ze als een team samenwerken aan gemeenschappelijke sociale en sportieve doelstellingen. Younited Belgium bestaat ondertussen reeds elf jaar en heeft een groot netwerk opgebouwd van sociale organisaties, voetbalclubs en lokale overheidsdiensten (Younited Belgium, 2021).

Younited Leuven is de lokale setting waarbinnen dit onderzoek plaatsvindt. Het is een samenwerking tussen Younited Belgium, Centrum Algemeen Welzijn (CAW) Oost-Brabant, Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) Leuven, Buurtsport Leuven en de voetbalploeg Oud-Heverlee Leuven (OHL). Er zijn twee sociale begeleiders van het CAW, één sociale begeleider van het OCMW, twee sportieve trainers van OHL en een extra ondersteunde persoon van OHL. Iedere dinsdag is er een training tussen 18 en 19u. Iedere week moet er minstens één sportieve trainer en twee sociale coaches aanwezig zijn. Meestal zijn de deelnemers al vroeger aanwezig zodat ze zich rustig kunnen omkleden in een tenue van OHL en is er tijd om elkaar te begroeten. Tijdens de training worden er verschillende soorten oefeningen gegeven zoals fysieke, voetbaltechnische, tactische en met de focus op matchsituaties. Na de training zijn er douches beschikbaar voor de deelnemers.

Nadien krijgen ze ook de mogelijkheid om mee naar het inloopcentrum De Meander in Leuven te gaan, dit wordt sterk aangemoedigd door de coaches. In de Meander vindt er eerst een nabespreking plaats, hier worden er mededelingen gegeven door de begeleiders en is er ruimte om te praten over hoe ze de training hebben ervaren. De supporters die tijdens de training aanwezig waren, worden hierbij ook betrokken. Iedereen die aanwezig is krijgt de kans om te zeggen wat hem of haar op het hart ligt. Er wordt hierbij veel aandacht besteed aan respectvolle communicatie naar elkaar toe. Er wordt bijvoorbeeld niet door elkaar gepraat of over iemand gepraat die niet aanwezig is. Als er toch een discussie ontstaat proberen de begeleiders dit in goede banen te leiden. Tot slot is er nog de mogelijkheid om samen soep en brood met beleg te eten, waarbij er tijd is voor sociaal contact.

Naast de lokale Younited teams is er Younited nationaal dat zorgt voor de algehele structuur. Ze reiken sociale en sportieve methodieken en tools aan voor de 77 sportieve en sociale coaches van de 25 lokale ploegen (cijfers van 30/05/2022). Dit kunnen zowel professionals als vrijwilligers zijn die een steentje willen bijdragen. Daarnaast organiseren ze vijf nationale en negen lokale toernooien tussen de verschillende teams. Ze faciliteren de veranderingsprocessen bij de deelnemers van Younited lokaal door een positieve setting te creëren en hun visie over te brengen op de ploegen. Enkele activiteiten van Younited nationaal zijn het opstarten en ondersteunen van teams, toernooien organiseren, opleidingen en vormingen organiseren, mediacampagnes opzetten en tot slot het in kaart brengen van de lokale impact van de spelers (Younited Belgium, 2021). In deze laatste opdracht wil dit onderzoek een bijdragen leveren om de impact van Younited beter in kaart te brengen.

Younited Belgium = Younited nationaal + Younited lokaal

Younited Belgium heeft een aantal randvoorwaarden opgesteld die noodzakelijk zijn om als een Younited-team te worden erkend. Allereerst moeten er voldoende begeleiders aanwezig zijn. Er moeten minstens twee coaches aanwezig zijn die drie rollen moeten kunnen vervullen. Een sociale, een sportieve en een groepsdynamische rol. Daarnaast moet er een gemeenschappelijk doel zijn dat zorgt voor motivatie en engagement bij de deelnemers maar dit hoeft niet verplicht een competitief doel te zijn. Tot slot moeten de sportieve activiteiten frequent doorgaan, liefst wekelijks en lang genoeg duren. Dit is nodig zodat de deelnemers en coaches een band kunnen opbouwen met elkaar (Younited Belgium, 2021).

2.1.1 De visie van Younited Belgium

Younited Belgium heeft een visie ontwikkeld waarbinnen het hele sportieve en sociale kader plaatsvindt onder de meest ideale omstandigheden. De organisatie tracht met deze richtlijnen de lokale teams te ondersteunen in hun aanpak zodat de spelers in een veilige omgeving met elkaar kunnen sporten en interageren. Vanuit het handboek 'coach' geschreven door Blockx en Ballegeer (2021) worden er enkele belangrijke principes geschetst die richting geven aan de werking van de lokale teams.

De organisatie vindt dat fair play in het DNA moet zitten van elk Younited-team. Fair play vullen ze breed in door te voetballen op een respectvolle manier. Dit betekent naast het niet tackelen en duwen van de tegenstander ook niet roepen op elkaar, elkaar een hand geven, de bal buiten trappen bij een blessure, samenspelen, etc.

De matches tussen de verschillende ploegen gebeuren daarom steeds recreatief. Op deze manier is er niet te veel competitiviteit en is er geen winnaar op een toernooi, enkel een trofee voor de fair play. Daarnaast zijn respect, diversiteit en samenspel enkele andere belangrijke voetbalwaarden die ze uitdragen.

Younited wil laagdrempelige activiteiten organiseren en probeert daarom in te zetten op toegankelijkheid. Ze gebruiken hiervoor het voorbeeld van alcoholgebruik. Er wordt van de deelnemers verwacht dat ze geen alcohol gebruiken voor en tijdens de activiteiten. Maar hier zijn uitzonderingen op. Er wordt een verschil gemaakt tussen recreatief gebruik en mensen met een alcoholafhankelijkheid. Wanneer er sprake is van alcoholafhankelijkheid kunnen er afspraken gemaakt worden tussen de trainer en de speler. Iemand die zich bijvoorbeeld moed heeft ingedronken om voor het eerst naar een training te komen zal niet weggestuurd worden. Er zal in dialoog gegaan worden om de visie van Younited duidelijk te maken.

Er wordt een positieve basishouding verwacht van de coaches. Volgens Younited is een empathische en authentieke coach nodig om een goede relatie te kunnen opbouwen met de deelnemers. De coaches trachten de krachten van de deelnemers aan te spreken om hun capaciteiten ten volle te benutten. Er wordt gevraagd om aan positieve en actieve coaching te doen. Hierbij is winnen niet het belangrijkste doel maar wel het welzijn van de spelers. Bij positieve coaching worden de spelers aangemoedigd bij elk succes dat de deelnemer behaalt, om hun vertrouwen te ontwikkelen. De coaches gaan in dialoog met de deelnemers en geven hen feedback.

Uit een onderzoeksopdracht door studenten van de Karel de Grote hogeschool werden er coaches bevraagd om de overdracht van de visie van Younited Belgium op de lokale coaches in kaart te brengen. De studenten concludeerden dat de coaches gemeenschappelijke kernwaarden hanteren zoals de visie die opgesteld werd in het handboek voor coaches maar dat er geen consensus was over de filosofie van de organisatie. Dit zou liggen aan een verschillende interpretatie van het handboek. Daarnaast wordt er weinig teruggegrepen naar het handboek door de coaches wanneer er zich bepaalde situaties voordoen (Derickx et al., 2021; Vandermeulen et al., 2022).

2.1.2 Observatie: training 22 februari 2022

In dit hoofdstuk wordt er een kort observatieverslag voorgesteld van een training. Dit geeft een beeld van een training bij Younited OHL. Dit verslag gaat over 22 februari 2022.

Er staan om 17:40u al verschillende deelnemers voor de deur. De begeleiders zijn op weg naar de training. Om kwart voor zes besluiten we naar binnen te gaan. We zeggen goedendag tegen elkaar en geven elkaar een vuistje. Er wordt regelmatig gevraagd "en cava?" tussen de deelnemers en aan mezelf. Meestal volgt daarop een snel antwoord "jaja hoor! Met u ook?". De deelnemers nemen een outfit van OHL en gaan naar de kleedkamer. In de kleedkamer wordt er voornamelijk Arabisch gepraat tussen enkele deelnemers. Er worden enkele grapjes gemaakt en er wordt gelachen. We gaan naar de zaal en enkele beginnen zich al op te warmen of te jongleren met de bal. De training begint met een rondo, de bal wordt rondgespeeld tussen de deelnemers in een cirkel waarin er 1 à 2 personen staan die de bal proberen af te pakken. Hierna volgt er een opwarming. Een eerste probleem duikt op. Er wordt gevraagd in een rechte lijn achter elkaar te gaan staan maar enkele deelnemers gaan kriskras door elkaar staan waardoor er wat chaos ontstaat.

Tijdens de oefeningen moet de training regelmatig stilgelegd worden doordat er misverstanden ontstaan in het patroon dat we moeten volgen. Daardoor kan de oefening niet uitgevoerd worden zoals gevraagd. Dit zorgt voor spanning bij zowel de trainer als enkele deelnemers. De laatste 10 minuten van de training is er nog een matchvorm. Er gebeuren enkele tackles die niet overeenkomen met het fair play principe. Er wordt afgesproken dat als er nog één fout gebeurt, de match onmiddellijk stop wordt gezet. Eén minuut voor het einde is er nogmaals fysiek contact zodat de match beëindigd wordt. De groep is niet tevreden over het verloop van de match. Dit wordt later duidelijk tijdens de nabespreking.

De deelnemers nemen een douche, in de kleedkamer is er een gespannen sfeer. Enkele deelnemers klagen over het teveel aan agressiviteit in de match. We wandelen naar De Meander voor de nabespreking. Eerst worden er verschillende mededelingen gemaakt door de sociale begeleider. Volgende week gaan we bowlen om het afscheid te vieren van één van de begeleiders, daarvoor heeft iedereen een geldig CST nodig. Er wordt ook nagegaan wie er allemaal mee op toernooi gaat naar Tubeke op 8 maart. Nadien komt iedereen aan het woord om de training te bespreken. De trainer opent het gesprek door te vermelden dat hij het erg vermoeiend vindt om telkens de training te moeten stilleggen doordat sommige personen zich niet aan de regels houden. Hij wou ook minder agressiviteit zien tijdens de matchvormen, dit komt niet overeen met het fair play principe dat hij erg belangrijk vindt. De groep begrijpt zijn frustratie en er wordt getracht oplossingen te vinden, bij de meeste gaat de frustratie stilaan liggen doordat het uitgepraat wordt. Dan gaan de deelnemers naar de keuken voor een tas soep en brood. Er wordt lekker gegeten, gelachen en gepraat met elkaar. De deelnemers die doorgaan nemen afscheid van elkaar.

2.2 Dak-en thuisloosheid

Dak-en thuisloosheid heeft een enorme invloed op de deelnemers van Younited. Daarom wordt er een korte schets gegeven van deze problematiek. Er bestaan verschillende definiëringen van dak-en thuisloosheid beschreven door meerdere instanties. Bij die van het POD MI (OCMW) ligt de nadruk voornamelijk op huisvesting terwijl het algemeen welzijnswerk een bredere definitie hanteert met ook aandacht voor de verschillende vormen van kwetsbaarheid. Vandaar gebruikt deze masterproef de bredere definitie die geformuleerd is door Van Menxel, Lescrauwaet en Parys (2004) en gaat als volgt:

“Thuisloosheid is een toestand waarin een persoon zonder permanente woonst, werk en/of bestaansmiddelen verkeert en waarin sprake is van een combinatie van persoonlijke, relationele en maatschappelijke kwetsbaarheid, zodat er geen bindingen van betekenis meer bestaan op deze drie domeinen”

Dak-en thuisloosheid komt in verschillende vormen voor. De Europese Unie maakt een onderscheid tussen zes types afhankelijk van hun leefsituatie. Dit wordt het ETHOS light model genoemd en wordt voornamelijk gebruikt bij daklozentellingen om operationele categorisering mogelijk te maken. De eerste categorie zijn mensen die in de openbare ruimte leven (1). Ten tweede zijn er die in een noodopvang overnachten (2) zoals de winteropvang. Daarnaast zijn er ook die in een opvang voor thuislozen (3) verblijven, bijvoorbeeld crisisopvang. Ten vierde zijn er instellingsverlaters (4), dit kan bijvoorbeeld iemand zijn die uit een psychiatrische zorginstelling komt of uit de gevangenis. De twee laatste categorieën zijn meer verborgen vormen van dakloosheid. Dit zijn mensen die leven in een niet-conventionele ruimte zoals een mobilehome (5) en mensen die tijdelijk logeren bij hun netwerk (6). De mensen die zich in de openbare ruimte begeven en dus helemaal geen onderdak hebben worden effectief daklozen genoemd (Demaerschalk & Hermans, 2020; FEANTSA, 2007).

Hoeveel mensen juist dakloos zijn, is moeilijk meetbaar. Het is niet eenvoudig te meten door het verborgen karakter ervan. Een recente telling in oktober 2020 werd uitgevoerd voor de Koning Boudewijnstichting onder leiding van Prof. dr. Koen Hermans en Patrick Italiano. De telling ging door in het Brussels Hoofdstedelijk gewest, Gent, Leuven, Limburg Aarlen en Luik. Ze gebruikten het ETHOS-light als instrument om de verschillende vormen in kaart te brengen met extra aandacht voor verborgen vormen van dakloosheid. In totaal werden er in deze gebieden 7 821 volwassenen en 1 856 kinderen geteld waarbij Brussel en Gent de hoogste aantallen hadden (Hermans & Italiano, 2021).

In datzelfde onderzoek werden er ook verschillende tendensen en profielen opgemerkt. Zo waren de cijfers een stuk hoger dan dat de onderzoekers initieel hadden verwacht. Er waren volgens hen een verontrustend aantal kinderen en jongeren bij, wat maakt dat er veel dakloze gezinnen waren. Er zijn ook veel zogenoemde 'sofaslapers' die moeilijk meetbaar zijn, dit zijn vaak jongvolwassen tussen 18 en 25 jaar. Zij vertegenwoordigen ongeveer 1 op 5 van de dak-en thuislozenpopulatie. Daarnaast is er ook een groot deel met een migratieachtergrond. Tot slot hebben daklozen veel chronische gezondheidsproblemen of een verslavingsproblematiek. De onderzoekers zien algemeen een stijgende tendens van dak-en thuisloosheid in heel Europa (Hermans & Italiano, 2021; Vanmeldert, 2021).

2.3 De 'theory of change' van Younited Belgium

De Theory of Change (ToC) is een methode ontwikkeld door Weiss in 1997 om sociale interventies te plannen en te evalueren door de verschillende aspecten van de interventie met elkaar te verbinden. Het is ontwikkeld vanuit de 'Theory-based evaluation'. Er wordt eerst een theorie opgesteld waarbij er wordt gekeken naar het 'hoe' en 'waarom' een interventie juist werkt. Daarna wordt er gezocht naar de veranderingsprocessen op korte en lange termijn (Weiss, 1997).

Deze methodiek wordt gebruikt bij het opstellen van een analyse om na te gaan hoe processen zich ontwikkelen en werken. Het wordt vaak gezien als een soort blauwdruk om van de eerste stap naar de volgende te geraken (Stachowiak, 2013). Er zijn een aantal componenten waaruit een theory of change zich opbouwt. Er wordt eerst gekeken naar de uitkomsten van een interventie, maar deze moeten onderbouwd worden. Dit wordt gedaan door de assumpties en indicatoren (=meetuitkomsten) in kaart te brengen waardoor de interventie voor bepaalde uitkomsten zorgt. Tot slot is er ook genoeg aandacht nodig voor de context waarin een interventie zich afspeelt (Reinholz & Andrews, 2020).

Younited Belgium (2021) heeft in hun 'Theory of change' 26 effecten opgesteld die onderverdeeld zijn in vier categorieën. In de onderstaande alinea's worden de effecten telkens tegenover de bestaande literatuur geplaatst om de legitimiteit van het gevonden effect te onderbouwen:

1. Versterking van de fysieke gezondheid
 - a. De conditie van de deelnemer is verbeterd
 - b. De deelnemer is nuchter tijdens de activiteiten
 - c. De deelnemer gebruikt geen middelen voor de activiteit
 - d. De deelnemer neemt een gezondere levensstijl aan
 - e. De deelnemer krijgt tijdens activiteiten toegang tot basisvoorzieningen (eten, drinken, warmte, douche)

2. Versterking sociaal netwerk

- a. De deelnemer creëert een vertrouwensband met de coaches
- b. De deelnemer heeft een herstelde relatie met de hulpverlening
- c. De deelnemer creëert positieve sociale relaties met lotgenoten
- d. De deelnemer durft een hulpvraag stellen
- e. De deelnemer kent het hulpverleningscircuit beter

3. Versterking structuur in de leefwereld van de deelnemer

- a. De deelnemer komt wekelijks naar de training
- b. De deelnemer houdt zich aan gemaakte afspraken
- c. De deelnemer komt zelfstandig naar de activiteit
- d. De deelnemer accepteert de gevolgen van het niet nakomen van afspraken
- e. De activiteit maakt een vast onderdeel uit van het dagelijks leven van de deelnemer

4. Versterking van de positieve identiteit en weerbaarheid

- a. De deelnemer voelt zich ten volle een voetballer
- b. De deelnemer voelt zich speler van de voetbalclub
- c. De deelnemer voelt zich een deel van het team
- d. De deelnemer kan recupereren van een tegenslag
- e. De deelnemer doet succeservaringen op
- f. De deelnemer heeft een beter emotioneel evenwicht
- g. De deelnemer ontwikkelt social skills - life skills
- h. De deelnemer heeft een stabiele mentale gezondheid en welzijn
- i. De deelnemer leeft in vertrouwen en veiligheid
- j. De deelnemer gaat op een constructieve manier met problemen en uitdagingen om

Volgens een studie van Bailey, Hillman, Arent en Petitpas (2013) moeten de effecten van sporten breder bekeken worden dan enkel een effect op de fysieke gezondheid. Daarvoor stellen ze sporten voor als een Human Capital Model. Door te investeren in sport als kapitaal en dus kinderen en volwassenen te laten sporten zijn er verscheidenen positieve effecten te zien op de mensen op emotioneel, financieel, intellectueel, fysiek en sociaal vlak.

2.3.1 Fysieke gezondheid

Er zijn meerdere positieve effecten die geassocieerd worden met het hebben van een goede fysieke gezondheid. Deze personen hebben vaker meer zelfvertrouwen en minder angsten, depressie en gedragsproblemen (Bailey, 2006; Rasmussen & Laumann, 2013). Ook in het onderzoek van Andrea, Bergholz, Fortunato en Spinazzola (2013) worden er significante positieve effecten gemeten op de mentale gezondheid van vrouwelijke adolescenten in een residentiële instelling. Sporten zou volgens Sabia, Dugravot en Kivimaki (2012) zelfs zorgen voor 29% reductie op het sterfterisico. Dat is de kans dat iemand sterft gebaseerd op de leeftijd.

Volgens Sport Vlaanderen (2017) zijn er wel minstens twee trainingen per week nodig om positieve veranderingen te zien bij sporters hun aerobe en anaerobe capaciteit. Hieruit valt af te leiden dat één training per week de conditie van de deelnemer niet kan verbeteren. Ook het Nederlandse Kenniscentrum Sport en Bewegen (2017) bevestigt dit. Volgens hun moeten volwassenen minstens 2,5 uur gematigd sporten per week om gezond te blijven.

In de studie van Van Der Veken, Lauwerier en Willems (2020) bij Younited KAA Gent geven de onderzoekers het belang aan van het krijgen van een fatsoenlijke maaltijd. Het samen eten is een sociaal event in verschillende culturen waardoor dit de sociale cohesie van de groep versterkt. Daarnaast werd er verwacht dat de deelnemers twee uur voor de samenkomst niet roken of drinken. Bij het Nederlands Life Goals zagen Van Hooren et al., (2019) in hun studie dat er minder frequent gebruik werd gemaakt van de huisarts, medicijnen en GGZ.

Er zijn dus aanwijzingen vanuit eerder onderzoek dat sport gebaseerde sociale interventies een positief effect kunnen hebben op de fysieke gezondheid van hun deelnemers. Daardoor kan Younited dit effect legitimeren. Daarbij is het wel een belangrijke notie dat één training per week niet voldoende is voor de deelnemers om hun fysieke gezondheid te verbeteren.

2.3.2 Sociaal netwerk

Volgens Van Der Veken et al., (2020) is een positieve relatie met de coach een cruciale contextfactor om tot positieve verandering te komen. De respondenten gaven ook aan een hechte vriendschappen te vormen doorheen de activiteiten. Er was een positief significant verschil gevonden tussen de voor- en nameting betreffende respect naar elkaar toe. Daarnaast zijn er ook positieve verschillen gevonden op vlak van samenwerking en communicatie maar deze waren statistisch niet significant. Deze resultaten geven een indicatie van hoe een voetbalploeg een positieve impact kan hebben op het sociaal netwerk van de deelnemers.

In de studie van Claes et al., (2020) bij 11 Younited teams hadden de sociale partners zoals sociale actoren of de lokale publieke autoriteiten een grote invloed op de uitbouw van het sociaal kapitaal. Hieruit afgeleid zou dit contact met de sociale actoren ervoor kunnen zorgen dat de relatie met de hulpverlening kan worden hersteld en dat het hulpverleningscircuit beter gekend geraakt.

Opnieuw zijn er voldoende aanwijzingen om te besluiten dat voetballen in een teamverband onder veilige omstandigheden het sociaal netwerk kan verbeteren en daarom een legitiem effect is.

2.3.3 Versterking structuur in de leefwereld van de deelnemer

Uit de studie van Van Der Veken et al., (2020) werd duidelijk dat er van de deelnemers een aantal zaken verwacht worden zoals op tijd komen, respectvolle communicatie, niet drinken en roken, samenwerken met elkaar, enzovoort. Door deze afspraken na te leven leren ze enkele belangrijke sociale vaardigheden alsook hun verantwoordelijkheid op te nemen. In het onderzoek naar Life goals, de Nederlandse variant van Younited door Van Hooren et al., (2019) zien de auteurs een significant positief verschil bij de deelnemers op vlak van respect en doorzettingsvermogen.

De versterking van structuur is in de literatuurstudie minder aanwezig dan de andere thema's. Het naleven van deze afspraken zoals respect hebben voor elkaar, kunnen wel belangrijke voorwaarden zijn om met elkaar in interactie te kunnen gaan.

2.3.4 Versterking van de positieve identiteit en weerbaarheid

Sport-gebaseerde sociale programma's hebben een positieve impact op de sociale inclusie van de deelnemers:

Volgens een etnografische studie van Mynard, Howie en Collister (2009) hebben de spelers een gevoel van ergens welkom te zijn. Hierbij kwamen wel de voorwaarden om niet-stigmatiserende aanpak te gebruiken. Door de opbouw van vriendschappen, samenwerking en steun voor elkaar gaan ze zich een deel van het team voelen. Dit teamgevoel zorgt voor een gevoel van wederkerigheid en bevrediging. Dit engagement is volgens de auteurs verbonden met het ontwikkelen van een positieve identiteit. Voetbal geeft de deelnemers een beroepsidentiteit waarbij ze erkenning krijgen voor hun inzet waardoor ze positieve gevoelens ervaren en sociale vaardigheden leren zoals het aangaan van vriendschappen en samenwerking.

Ook in de studie van Van Der Veken et al., (2020) geven de deelnemers aan dat de inclusieve activiteiten zorgen voor vriendschappen, groei van zelfvertrouwen, plezier, enzovoort. Doordat de voetballers vaak supporter zijn van de plaatselijke voetbalclub zorgt dit voor een verbindend effect tussen de deelnemers. Ze worden zich ook bewuster van hun eigen sterktes wat positief is voor hun zelfvertrouwen. In de studie van Van Hooren et al., (2019) wordt er een significante stijging gemeten van de emotionele stabiliteit bij de deelnemers op basis van een zelfbeoordelingsschaal.

2.3.5 Maatschappelijke effecten

Er zijn nog meerdere effecten mogelijk dat een voetbal project met een sociale doelstelling kan teweegbrengen. Dit toont het onderzoek van Ekholm & Dahlstedt (2017) aan. De onderzoekers zagen in een sociaal kwetsbare regio in Zweden dat er verschillende groepen naast elkaar leefden door een verschil in cultuur en taal, er was weinig solidariteit tussen de groepen.

De auteurs maken een onderscheid tussen de groepen van insiders en outsiders. De outsiders waren vaak mensen met een migratieachtergrond. Zij hadden het moeilijk op school en konden niet rekenen op kinderopvang in hun eigen netwerk. Door het voetbalprogramma kwamen de insiders en outsiders samen en gaf het kansen om zich aan te passen aan de Zweedse normen en konden ze linguïstieke en culturele vaardigheden ontwikkelen die noodzakelijk waren om insider te worden. Het voetbal project in deze regio zorgde voor meer solidariteit en inclusie op maatschappelijk vlak. Dit betekent dat Younited mogelijks ook een breder maatschappelijk effect kan teweegbrengen door het samenbrengen van verschillende actoren en mensen uit verschillende socio-culturele groepen. Daarnaast worden er op maatschappelijk vlak verschillende voordelen gemeten door Van Hooren et al., (2019) bij het Nederlandse Life goals. Er werden in deze gemeenten een afname gemeten in noodzaak naar bijstandsuitkering en woonbegeleiding. Deze effecten kwamen tot stand door een verminderd medicijngebruik, lagere nood aan geestelijke gezondheidszorg en een afname aan huisartsbezoeken. Er is nog meer bewijs nodig om deze verschillen toe te schrijven aan Life Goals maar er zijn sterke aanwijzingen dat ze wel een positieve impact hebben op bepaalde groepen deelnemers.

2.3.6 Tussentijdse conclusie

Uit de literatuur valt er te besluiten dat er voldoende bewijskracht is om de effecten van Younited te rechtvaardigen. De effecten zouden zelfs nog meer opengetrokken mogen worden naar de maatschappelijke effecten van Younited Lokaal op de samenleving. In hun veranderingstheorie worden er wel enkele effecten op de samenleving opgesomd zoals sociale uitsluiting tegengaan of de perceptie veranderen van de samenleving op de experten in het dagelijks overleven (Younited Belgium, 2021).

2.4 Context: een veilige omgeving

Uit de literatuur blijkt dat er enkele voorwaarden nodig zijn om bepaalde veranderingsprocessen op te starten die voor de effecten zorgen. Volgens Mynard et al. (2009) en Van Der Veken et al. (2020) is er nood aan een veilige en niet-stigmatiserende omgeving. Dit kan volgens Mynard et al. (2009) gerealiseerd worden doordat de spelers elkaar allemaal begroeten bij binnenkomst en dat de organisatie de deelnemers propere sportkleding uitleent. Bovendien moet er in de ploeg een gevoel van vriendschap, samenwerking en steun zijn voor elkaar zodat de deelnemers erkenning krijgen voor hun inzet aan het project. Ook bij een onderzoek door Movisie in Nederland over de participatie bij veertien organisaties voor dak-en thuislozen met een psychische kwetsbaarheid viel op dat de eerste stap telkens het 'thuis voelen is van de deelnemers'. Dit is volgens hun een eerste voorwaarde om je eigen levenssituatie te kunnen verbeteren (Van Elswijk & Van Houten, 2020).

Gelijkaardig zagen Van Der Veken et al., (2020) in hun onderzoek dat er nood is aan een veilige omgeving, waarbij de coach een cruciale rol speelt. De coach probeert een fijne en respectvolle omgeving en activiteiten uit te bouwen waarbij de deelnemers hun frustraties kunnen ventileren, plezier maken, contact maken en hun zelfvertrouwen kunnen opkrikken. De rol van de coach wordt sterk benadrukt in het handboek voor coaches geschreven door Blockx & Ballegeer (2021). Elke coach moet namelijk beschikken over een geschikte basishouding om een goede relatie te kunnen aangaan met de deelnemers. Onder deze basishouding verstaat Younited dat de coach authentiek en empathisch is en tot slot ook krachtgericht te werk gaat. De coach zal proberen de deelnemers op een positieve manier te stimuleren door hun te motiveren, in dialoog te gaan en feedback te geven.

Verder moet er tijdens de matchvormen worden opgepast dat er niet te veel druk ligt op het succesvol zijn van de deelnemers. Deze bevinding wordt duidelijk in het onderzoek van Trejo et al., (2017) over het wereldkampioenschap voetbal voor dak- en thuislozen. Het verlies van een match kon hun terug een gevoel van vernedering geven waardoor ze zich opnieuw gestigmatiseerd voelen. Sommige deelnemers voelden zich nadien hopeloos en waardeloos. De sfeer mag dus niet te competitief zijn. Dit wordt ook belicht in het handboek voor de coaches. Er is bij Younited geen tornooistructuur waarbij de ploeg het tornooi kan winnen of verliezen. Ondanks het niet-competitief format mogen de spelers wel winnen maar dit wordt als een breed begrip gezien. De coach gaat proberen aan de hand van positieve coaching het begrip winnen te verruimen. Zo is een speler ook winnaar wanneer er vooruitgang wordt gemaakt of er fair is gespeeld (Blockx & Ballegeer, 2021).

Een andere voorwaarden volgens Claes et al., (2020) zijn stabiele actoren. Dit zijn partners die het netwerk rond de voetbalploeg vormen. In hun onderzoek maken ze een onderscheid tussen de sociale actoren, fangroepen, lokale publieke autoriteiten, de voetbalclub, commerciële actoren en de vrijwilligers. Er is een goede balans tussen de formele en informele partners nodig zodat de deelnemers sociaal kapitaal kunnen uitbouwen en sociale interacties kunnen aangaan.

2.5 Mechanismen

Volgens Van Der Veken et al. (2020) is het contact met de mededeelnemers een belangrijk mechanisme dat voor positieve verandering kan zorgen. Sommige deelnemers kunnen namelijk een rolmodel voor de andere zijn. Er komen mogelijkheden om binnen de organisatie verantwoordelijkheid te nemen en zich voor elkaar in te zetten. De deelnemers kunnen hun sociale vaardigheden ontwikkelen en zich zinvol voelen omdat ze iets kunnen betekenen voor zijn mededeelnemers. Het zinvol voelen zorgt voor de positieve veranderingen en effecten die eerder beschreven werden. Doordat de deelnemers voor elkaar zorgen ontstaat er een emancipatorische factor waardoor de deelnemers kunnen groeien

Mynard et al., (2009) beschrijven gelijkaardige mechanismen. De auteurs zagen sociale interactie als de drijfveer van de verschillende voordelen dat het sociale sportproject met zich meebracht. Door hun samen in te zetten voor de ploeg kregen ze erkenning en waardering voor elkaar. Hun inzet wordt gewaardeerd en hun zelfvertrouwen groeit.

2.6 Impactevaluatie

Impact brengt in het sociaal werk verschillende connotaties met zich mee. Voor sommige sociaal werkers roept dit begrip weerstand op doordat het wordt verbonden met bureaucratische begrippen zoals efficiëntie, verantwoording en controle. Daartegenover pleiten de aanhangers ervan dat een impactevaluatie noodzakelijk is om relevant te blijven in het sociale werkveld. De manier waarop een organisatie met impact omgaat is daarmee sterk afhankelijk met de missie van de organisatie. Organisaties met afgetekende succesindicatoren kijken anders naar impact dan organisaties waarbij deze indicatoren minder duidelijk zijn (Berghmans et al., 2014).

De Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) (2011) beschrijft enkele voordelen van een kwaliteitsvolle evaluatie. Volgens hen zorgt dit voor geloofwaardigheid en bewijs om enerzijds verantwoording te kunnen afleggen over hun werking en anderzijds om het leerproces van de interventie te versterken. Het kan de kwaliteit van de interventie verbeteren waardoor een organisatie betere resultaten kan halen.

In deze masterproef wordt de definitie van het OECD (2013) gebruikt die ook werd overgenomen in het werk van Berghmans et al., (2014) over het 'Peilen naar de impact van sociaal-culturele praktijken'. Deze werkdefinitie gaat als volgt: *"Positive and negative, primary and secondary long term effects produced by a development intervention, directly or indirectly, intended or unintended."*

Volgens Berghmans et al., (2014) kan er op verschillende manieren gekeken worden naar deze definitie. Allereerst als langetermijneffect van één specifieke praktijk, dit wordt causale attributie genoemd. Dit betekent dat er slechts één causaal verband is tussen de praktijk en het effect. Bij de tweede kijk wordt impact gezien als een langetermijneffect waar de interventie tot bijdraagt. De relatie tussen effect en resultaat is complexer en de interventie gaat interageren met de context. Hierbij wordt het begrip contributie gebruikt, dit betekent dat er een meerdere verschillende oorzaken zijn om een resultaat te verklaren. Tot slot kan impact gezien worden als betekenis en waarde. In deze visie heeft een organisatie geen bepaalde concrete effecten dat ze willen nastreven, maar wel bijvoorbeeld mensen samenbrengen. Dit vertaalt zich moeilijker met het begrip impact aangezien hun doel de praktijk op zich is. Deze masterproef gebruikt de visie van contributie om de effecten van Younded te verklaren. Deze keuze is gemaakt doordat de attributie-visie weinig rekening houdt met de complexiteit van het sociale leven en de betekenis-visie zich niet verhoudt tot de missie van Younded die uitgebreider is dan enkel mensen samenbrengen.

Berghmans et al., (2014) beschrijven vier stappen om tot een relevante impactevaluatie te komen. Allereerst moet het doel van de impactevaluatie duidelijk gemaakt worden: Wat, voor wie en waarom wordt een bepaalde praktijk geëvalueerd? Bij de volgende twee observatiestappen worden de kenmerken van de praktijk en de organisatie in zorgvuldig in kaart gebracht. Bij de praktijk wordt de doelgroep, mate van participatie, interventiestrategieën en het tijdspad omschreven. Daarnaast moet er bij de organisatiekenmerken rekening gehouden worden met de structuur van de organisatie, beschikbare middelen en capaciteiten, de evaluatiecultuur en de opvolgingsystemen ervan. Tot slot kan er een impactevaluatie design keuze gemaakt worden wanneer de voorgaande stappen zijn afgerond. Deze keuze is gebonden aan de voorgaande stappen.

3 Methodologisch kader

In het methodologisch kader wordt er allereerst gekeken naar enkele reeds gebruikte methodieken om de effecten te onderzoeken op de deelnemers bij een gelijkaardig onderzoek in Gent en de tegenhanger in Nederland. Daarna wordt de Outcome Harvesting methodiek voorgesteld. Deze methodiek werd gebruikt als theoretisch kader waarbinnen dit onderzoek heeft plaatsgevonden. Tot slot wordt het verloop van het onderzoek besproken.

3.1 Voormalige onderzoeken

Om de beschreven effecten van Younited Belgium te legitimeren werd er eerder voornamelijk gebruik gemaakt van twee studies waarvan hun methodologisch kader kort wordt beschreven. Dit geeft enerzijds inzicht in de manier dat hun resultaten tot stand zijn gekomen en anderzijds werden er lessen uitgetrokken voor de opbouw van dit onderzoek en verder vervolgonderzoek.

Bij de studie van Van Der Veken, Lauwerier en Willems (2020) is er een casestudy uitgevoerd op de KAA Gent Foundation. Dit hebben de onderzoekers gedaan aan de hand van documentanalyse, observaties van de activiteiten, diepte-interviews en een focusgroep discussie. Er werden vijf interviews afgenomen bij de Gantoise Plantrekkers. Dit is een voetbalteam voor volwassen mannen en vrouwen met een psychiatrische problematiek die in sociale deprivatie leven zoals dakloosheid. De onderzoekers zijn gaan zoeken naar de verschillende mechanismen, contextuele factoren en uitkomsten van de activiteiten. Deze drie concepten worden overgenomen in dit onderzoek.

Bij de Nederlandse tegenhanger Life Goals dat werd onderzocht door Van Hooren, Koster en Vellenga (2019) maken ze gebruik van een monitorsysteem. Dit is een vragenlijst die de persoonlijke ontwikkeling van hun deelnemers in kaart brengt. Dit wordt gedaan doordat er na elke training enkele vragen worden ingevuld, alleen of in samenwerking met de coach. Daarnaast wordt er ook drie keer per jaar een uitgebreide vragenlijst ingevuld alsook bij de start van het traject bij iedere nieuwe deelnemer. De vragenlijst peilt op een zelfbeoordeling schaal of er voldoende respect is naar elkaar toe in de groep en of er genoeg wordt samengewerkt. Daarnaast vraagt het ook naar de gezondheid, het zelfvertrouwen, de communicatie, positiviteit, doorzettingsvermogen, sociale vaardigheden en emotionele stabiliteit. Op deze manier kan de organisatie hun impact aantonen op zowel korte als lange termijn.

3.2 De Outcome Harvesting methodiek

Om de impact van Younited OHL op de deelnemers te onderzoeken gebruikt dit onderzoek de Outcome Harvesting methodiek. Deze methodiek is ontwikkeld door Ricardo Wilson-Grau in samenwerking met zijn collega's. Het volgt de algemene principes van Outcome mapping. Een outcome wordt hierbij gezien als een verandering in gedrag, relatie, acties, en beleid van individuen, groepen, organisaties en instituten. Deze bijdragen aan een uitkomst worden voornamelijk onderzocht op basis van individuele interviews, andere relevante bronnen mogen ook gebruikt worden zoals interne rapporten. Er wordt hierin gezocht naar relevante bewijzen omtrent de effectiviteit. Op deze manier ontstaat er een geldige en plausibele verantwoording van de interventie (Wilson-Grau & Britt, 2013).

Outcome Harvesting meet niet de vooruitgang naar een bepaalde doelstelling, maar het werkt in tegengestelde richting. Het zoekt naar bewijs door te kijken naar reeds gebeurde interventies of praktijken en hoe deze hebben bijgedragen tot de verandering. Er wordt in het diepte-interview gezocht naar voorbeelden uit voorgaande activiteiten. Outcome Mapping is voornamelijk nuttig wanneer er wordt gezocht naar het veranderingsproces en hoe elk resultaat daartoe een bijdrage levert in plaats van enkel de gevonden resultaten op te sommen. Het wordt voornamelijk gebruikt in een complexe omgeving waarbij de verschillende effecten nog niet volledig begrepen zijn (Wilson-Grau & Britt, 2013).

Er zijn enkele voor-en nadelen verbonden aan deze methodiek. Volgens Wilson-Grau & Britt (2013) zijn de sterktes van deze methodiek dat de uitkomsten uit het onderzoek verifieerbaar zijn doordat het op detailniveau een beschrijving koppelt aan de vooropgestelde onderzoeksvragen. Daarnaast gebruikt het verschillende bronnen bij het verzamelen van de gegevens en is het een logische en toegankelijke aanpak. Er zijn ook enkele beperkingen en uitdagingen aan de Outcome Harvest methodiek. Zo moet de onderzoeker over voldoende vaardigheden en tijd beschikken om de uitkomsten grondig te kunnen beschrijven. Daarnaast worden ook maar enkel de uitkomsten geresulteerd die voorkomen tijdens de dataverzameling. De participatie van de onderzoeker is van cruciaal belang en kan de resultaten beïnvloeden. Tot slot is deze manier van denken nieuw voor sommige deelnemers waardoor dit voor moeilijkheden kan zorgen.

3.3 Dataverzameling

De dataverzameling bestond uit zes iteratieve stappen. Allereerst wordt er een **ontwerp (1)** van Outcome Harvesting opgesteld. De onderzoeksvragen worden opgesteld in samenwerking met alle sociale actoren. Dit zijn bij dit project Younited Nationaal, Younited Lokaal, de KU Leuven, het CAW en voetbalclub OHL. Dit werd gedaan door regelmatig te vergaderen met de actoren. Als tweede stap gebeurt de **dataverzameling (2)** en een eerste beschrijving van de impact op de beschreven effecten. Dit zijn de diepte-interviews in combinatie met eigen observaties. Daarna wordt in de derde stap **samengewerkt met de 'change agent' (3)** om de gegeven informatie te beoordelen en bijkomende informatie te verzamelen. Hierbij is het belangrijk dat de gebruikte concepten door iedereen op dezelfde manier begrepen worden. Deze review kan gedaan worden op verschillende manieren zoals mail, interview of een focusgroep setting. In dit

onderzoek is er gekozen voor een soort focusgroep setting. De tijdelijke resultaten werd gepresenteerd voor drie begeleiders. Zij konden dan aanvullingen geven en bevindingen bevestigen of verwerpen. Nadat de dataverzameling is vervolledigd begint de vierde stap, **bewijsvoering (4)**. De data worden in deze fasen onderbouwd door het te valideren aan de hand van andere bronnen zoals de reeds bestaande literatuur, observaties en de focusgroep. In de vijfde fase van **analyse en interpretatie (5)** worden alle outcomes grondig beschreven en gecategoriseerd. Tot slot worden de **evaluatieresultaten bediscussieerd (6)** met de focus op toekomstige acties om de interventie te verbeteren (Berghmans et al., 2014; Wilson-Grau & Britt, 2013).

Allereerst werd er data verzameld aan de hand van participerende observatie. De onderzoeker had de rol van een participant-als-waarnemer, dit betekent dat de onderzoeksrol voornamelijk ligt op participatie met als doel om zich beter te kunnen inleven in de leefwereld van de deelnemers. Dit gebeurt met een hoge mate van openheid, de deelnemers waren op de hoogte van mijn rol als onderzoeker en de onderzoeksopdracht. De waarnemingen gebeuren volgens het coöperatieve onderzoek paradigma. Vertrouwen, samenwerking en openheid zijn de fundamenten van de participerende observatie (Meuleman & Roose, 2017).

Sinds oktober ben ik minstens twee keer per maand naar de trainingen en nabesprekingen geweest met als doel een band op te bouwen met de deelnemers van Younited. Het heeft enkele maanden geduurd vooraleer ik het gevoel had echt aanvaard te worden in de groep. Ik werd vaak aanzien als een begeleider of iemand van de organisatie van Younited. Dit maakte mijn positie als participant-onderzoeker soms onduidelijk voor de deelnemers. Na enkele maanden werd de band met enkele deelnemers zeer goed. Sommige gaven me een knuffel als afscheid na een training of vroegen me mee met hen te eten of een kop koffie te drinken wanneer ik in het inloopcentrum aanwezig was voor een interview. Deze momenten waren nodig om interviews te kunnen afnemen met de deelnemers zodat ze zich veilig voelden en zich durfden open te stellen. Het heeft me ook inzichten gegeven in het leven van mensen in armoede. Deze observaties van de trainingen, matches en nabesprekingen worden meegenomen in de bespreking van de resultaten.

De meerderheid van de data komt uit semigestructureerde diepte-interviews van ongeveer een uur per respondent (n=11). Er werd hierbij gebruik gemaakt van 'exampling'. Dit is het zoeken naar waarnemingen die een theorie bevestigen of verwerpen. In dit onderzoek betekent dit zoeken naar bevestiging of verwerping van de vooropgestelde effecten. Er werd gebruik gemaakt van een topicslijst (zie bijlage 1). Deze interviews werden opgenomen en getranscribeerd. De analyse en interpretatie gebeurde via NVIVO-12 software om de gevonden betekenissen te categoriseren volgens een codeerstructuur (zie bijlage 2). Er werd op voorhand een codeerstructuur vastgelegd volgens de effecten die Younited heeft beschreven. Daarnaast werd er eerst open gecodeerd. Er werden bij het getranscribeerde interview telkens codes verbonden aan tekstfragmenten per hoofdthema zoals bijvoorbeeld sociaal netwerk. Nadien werd er axiaal gecodeerd. Hierbij werden de toegekende codes samengevoegd per overkoepelende code. Bijvoorbeeld een specifiek effect van sociaal netwerk. Tot slot werd er selectief gecodeerd, dit is het verbinden van de verschillende concepten met elkaar.

Er waren enkele moeilijkheden die werden ervaren bij dit onderzoek. Het was tijdens mijn participatieve contacten niet mogelijk om met alle deelnemers een goede band te ontwikkelen, hierdoor wou niet iedereen meewerken aan het interview. Daarnaast was het niet altijd simpel om een afspraak te maken met de deelnemers. Veel deelnemers hadden geen agenda waardoor ze de afspraak vergaten. Sommige hebben ook geen telefoon waardoor ze niet konden verwittigen bij afwezigheid. En tot slot zaten enkele deelnemers soms in een crisissituatie waardoor ze niet kwamen opdagen. Dit zorgde ervoor dat afspraken vaak verzet werden en de laatste interviews later dan gepland werden gehouden.

Voor de interviews werd iedere deelnemer persoonlijk aangesproken met de vraag om deel te nemen. De gesprekken gingen door bij het inloopcentrum de Meander, dit is voor hun een veilige en gekende omgeving. Er werd telkens toestemming gevraagd om het gesprek op te nemen en of er een profiel beschrijving mocht opgemaakt worden. Alle deelnemers zijn hiermee akkoord gegaan. De respondenten kregen voor het interview een korte beschrijving van het doel van het interview. Ze kregen een vergoeding van 20 euro van Younited Belgium als stimulans om mee te werken aan het onderzoek.

4 Profiel van de deelnemers

Er werden elf spelers geïnterviewd. Er werd getracht verschillende profielen te interviewen om een veelomvattend beeld te krijgen van de deelnemers van Younited OHL. Er werden acht voetballers en drie supporters geïnterviewd. Hiervan waren er zeven mannen en vier vrouwen. Er werden vier mensen met een migratieachtergrond geïnterviewd. Eén respondent was tussen de 30-40 jaar oud, vijf respondenten waren tussen 40-50 jaar en vijf waren ouder dan 50 jaar. Daarbij is er ook een mix gezocht tussen deelnemers die al langer aanwezig zijn, deze worden binnen de groep de 'anciens' genoemd, en ook nieuwere deelnemers. Er waren drie respondenten tussen de 0-2 jaar aangesloten bij de groep. Drie waren er tussen de 2-6 jaar en vijf respondenten waren er langer dan zes jaar. Bij de anciens werd er dieper ingegaan over wat Younited heeft betekend in hun leven terwijl bij de nieuwere deelnemers er voornamelijk werd gesproken over hun integratie in de groep en het opbouwen van een band met hun medespelers en begeleiders.

Volgens de statistieken van Younited Belgium (2022) komt dit redelijk overeen met het gemiddelde deelnemersprofiel van Younited OHM. Hier zijn 20% van de deelnemers vrouwen en 80% mannen. Daarnaast zijn de meest vertegenwoordigde leeftijdscategorieën die tussen 30-40 jaar en tussen 40-50 jaar. Dit komt overeen met het profiel van de respondenten.

De meest voorkomende sociale kwetsbaarheid is het leven in armoede, dit kwam bij alle deelnemers voor. Daarnaast was dakloosheid, psychische gezondheid en een verslavingsproblematiek ook een veelvoorkomende problematiek. In onderstaande kader wordt er telkens kort een profiel geschetst van iedere deelnemer, dit geeft inzicht in de doelgroep van Younited.

Resp.	Profiel van de deelnemer
A	Respondent A heeft een traject gelopen bij het CAW in Leuven bij begeleid wonen. Op dat moment was zijn woonsituatie niet stabiel. Hij had moeite met het beheren van zijn financiën en had psychisch een moeilijke periode door een depressie.
B	Respondent B heeft een traumatische ervaring meegemaakt. Ze zocht haar vlucht in alcohol. Haar alcoholgebruik zorgde voor financiële moeilijkheden waardoor ze haar huur niet meer kon betalen. Ze is nadien opgenomen geweest in een psychiatrische instelling. Momenteel gaat ze nog steeds naar een psycholoog en heeft ze een halftijdse job.
C	Respondent C is een tijd dakloos geweest en kampte met een depressie. Hij kon geen mensen meer vertrouwen door zijn ervaringen tijdens de periode dat hij op straat leefde. Hij werd begeleid door het CAW en is in een begeleid wonen traject gestapt.
D	Respondent D heeft sinds zijn scheiding financiële problemen. Hij zocht voor hem en zijn vier kinderen een appartement in Leuven en is bij woonanker terechtgekomen. Hierdoor heeft hij de Meander leren kennen en is hij bij het team gekomen.
E	Respondent E is een alleenstaande moeder van 8 kinderen. Daardoor heeft ze het financieel niet breed. Ze komt regelmatig naar de meander en doet hier ook vrijwilligerswerk. Via de Meander heeft ze Younited leren kennen. Ze komt supporteren voor haar dochter en partner die regelmatig meespelen.
F	Respondent F heeft een migratieachtergrond en spreekt voornamelijk Frans en Arabisch. Hij is via kameraden bij de meander gekomen doordat hij een plek zocht om zijn kleren te wassen. Nu komt hij hier regelmatig koffiedrinken en heeft hij Younited leren kennen door de begeleiders van de Meander. Hij heeft twee kinderen.
G	Respondent G heeft een moeilijke jeugd meegemaakt. Door zijn werk heeft hij rugklachten ontwikkeld en is hij werkloos gevallen. Hij is dakloos geworden en heeft van opvangcentrum naar opvangcentrum rondgezworven. Hij is in 2018 terug naar Leuven gekomen waar hij werd opgevangen in het crisisopvangcentrum. Sindsdien heeft hij de Meander leren kennen en is zo bij Younited geraakt. Momenteel heeft hij terug onderdak.

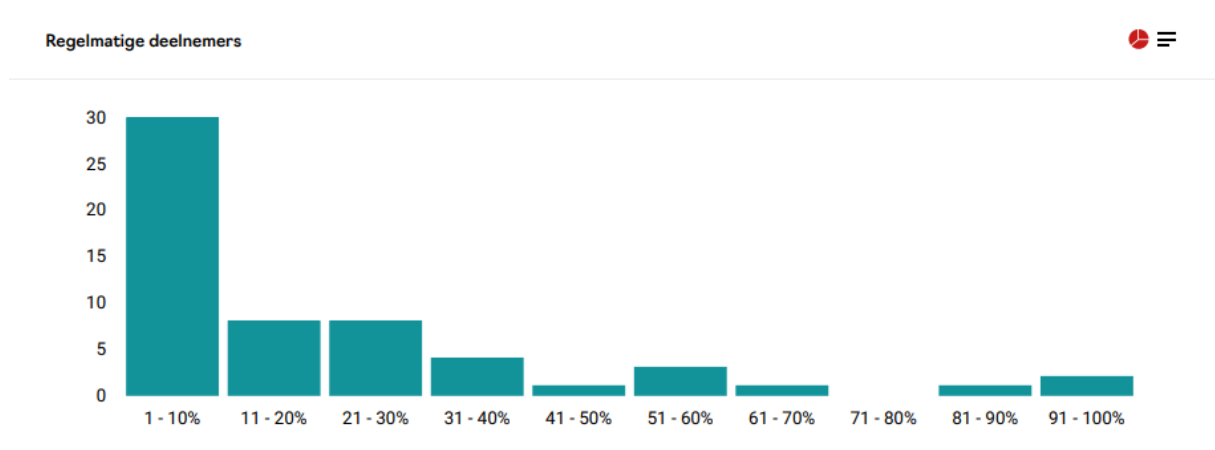
H	<p>Respondent H is opgegroeid in armoede, ze is op haar 14 jaar als dienstmeisje aan de slag gegaan om haar familie financieel te ondersteunen. Ze heeft twee kinderen en heeft 20 jaar gewerkt als poetsvrouw bij het OCMW. Door een fysiek probleem is ze werk onbekwaam geworden. Ze heeft later schulden gemaakt en is hiervoor in schuldbemiddeling gegaan. Door een vriendin heeft ze de Meander en Younited leren kennen. Dit is nu haar tweede en derde thuis geworden. Ze noemt zichzelf trots 'de mama van de groep'.</p>
I	<p>Respondent I is na het overlijden van haar moeder in 2014 in een zware depressie terechtgekomen. De periode nadien was zeer zwaar en is ze dakloos geworden. Ze werd geholpen door het mobiel team van de Hulster en kon terecht in een noodwoning. Ze hebben haar doorgestuurd naar het CAW waardoor ze ook de Meander leerde kennen. Daar hebben ze haar als supporter gevraagd voor het Younited team vanwege haar enthousiasme.</p>
J	<p>Respondent J is in de jaren 90' in de criminaliteit terechtgekomen. Hij werd hiervoor geïnterneerd voor bijna 4 jaar in Merksplas. Later werd hij opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Sinds zijn vriendin suïcide heeft gepleegd heeft hij het moeilijk om nieuwe relaties aan te gaan. Zijn psychiater raadde hem aan om naar de Meander te gaan om lotgenoten te leren kennen. Hij heeft daar vlot zijn draai gevonden en werd een vrijwilliger. Via de Meander kwam hij terecht bij Younited.</p>
K	<p>Respondent K had in 2010 een zware depressie dat is uitgemond in een psychose. Hij heeft in die periode verkeerde keuzes gemaakt en is gerechtelijk vervolgd geweest. Nadien is hij terechtgekomen in een psychiatrische instelling tot hij er in 2012 werd ontslagen. Hij had het die tijd financieel erg moeilijk en door zijn strafblad vond hij moeilijk werk. Hij is daarna dakloos geworden en zocht naar een plaats waar hij zijn kleren kon wassen. Daardoor is hij bij de Meander terechtgekomen. Hij voelde zich daar direct thuis en was geïnteresseerd in Younited maar durfde zich niet direct aansluiten. Na enkele aanmoedigingen van de begeleiders besloot hij toch te komen en sindsdien is hij een vaste speler in de ploeg.</p>

5 Resultaten

5.1 Contextuele factoren

Uit de literatuur bleek al dat een veilige omgeving een voorwaarde is om de mechanismen in gang te zetten die de gewenste effecten bereiken. Dit is om verschillende redenen belangrijk. Allereerst ligt het vertrouwen van de deelnemers in de mens en samenleving vaak laag. Sommige deelnemers vinden het moeilijk om terug contact te maken met lotgenoten of begeleiders doordat ze hen niet vertrouwen.

Daarnaast valt er in de statistieken van de deelnemers op dat ze maar enkele keren komen en snel afhaken. Hierover kwamen er verschillende verklaringen naar boven tijdens de interviews. Het concept kan de nieuwe deelnemer niet aanspreken, hij vindt het moeilijk om zich in een nieuwe groep te mengen of hij zit in een crisissituatie waardoor zijn gedachten en prioriteiten niet bij voetballen liggen. Om deze nieuwe deelnemers te blijven betrekken bij Younited is een veilige omgeving daarvoor noodzakelijk.

Figuur 1: Regelmatige deelnemers Younited OH Leuven seizoen 2021-2022 uit Younited Belgium (2022)

In dit hoofdstuk 5.1 contextuele factoren wordt het belang van een veilige en het belang van stabiliteit rond de ploeg context aangetoond. Daarna volgen er enkele positieve en negatieve invloeden op het veiligheidsgevoel van de deelnemers. Met het veiligheidsgevoel van de deelnemers wordt er bedoeld dat ze zich geborgen voelen in een omgeving waarbij er geen conflicten, vooroordelen of discriminatie aanwezig zijn.

5.1.1 Het belang van een veilige context

De meeste deelnemers geven aan dat Younited een laagdrempelige organisatie is waar iedereen terecht kan en welkom is. Veel deelnemers vinden het moeilijk om andere mensen te vertrouwen door de negatieve ervaringen die ze hebben waarbij mensen hun vertrouwen hebben geschonden. Hierdoor is het noodzakelijk dat er een veiligheidsgevoel in de groep aanwezig is, zodat de deelnemer vertrouwen in de groep en de begeleiding heeft en hij hierdoor terug in contact durft te gaan met het team. Dit is een cruciale factor om de mechanismen in gang te zetten waardoor de effecten bereikt worden. Een deelnemer vertelde hoe moeilijk ze het had om in de groep te komen door een gebrek aan vertrouwen in de rest van de groep.

“In het begin had ik het wel een beetje moeilijk, door wat er in het verleden allemaal gebeurd is. Niet dat ze me niet aanvaarden want ze hebben me direct aanvaard maar het vertrouwen, was er nog niet bij mij. Dat heeft even geduurd voor dat ik hun kon vertrouwen.”

Sommige deelnemers voelden zich niet direct op hun gemak in de groep. Zo voelde één van de deelnemers schroom omdat ze het financieel niet breed had, en de kinderen soms veel lawaai maakten. Ze geeft aan dat de begeleiding en de groep haar goed hebben opgevangen waardoor ze zich toch veilig begon te voelen in de groep. Dit heeft haar geholpen met de verwerking van haar situatie.

“Iedereen gaat zien dat ik het niet breed heb, de kinderen zijn misschien lastig, ze waren toen nog heel klein. Maar we zijn hier heel goed opgevangen, dat was hier echt een klik en dat is echt plezant, ik heb daar heel veel aan gehad, ook in mijn verwerking.”

Een ander voorbeeld dat het belang van veiligheid in de groep aantoont is van een deelnemer die moeilijkheden ervaart om mee te voetballen door haar fysiek overkomen. Ze heeft het gevoel dat ze ‘te dik’ lijkt in het voetbalshirt en dit schrikt haar af om mee te spelen. Ze gaf aan dat als ze haar beter zou voelen in de groep, ze zou proberen mee te voetballen.

Deze drie voorbeelden uit de interviews tonen aan dat het niet eenvoudig is voor sommige deelnemers om zich te integreren in een nieuwe groep. Pas wanneer de deelnemer voor een langere tijd het gevoel heeft aanvaard te worden door de rest van de groep en de begeleiding groeit het vertrouwen terug.

5.1.2 Nood aan stabiliteit

Een belangrijke voorwaarde dat uit de analyse van de interviews kwam is de nood aan stabiliteit bij de deelnemers. Allereerst is er genoeg stabiliteit nodig bij het inzetten van de sociale en sportieve begeleiders. Bij Younited OHL zijn er de laatste jaren meerdere wissels gebeurd in het begeleidingsteam. Dit heeft als gevolg dat het voor de deelnemers moeilijk was om een hechte band op te bouwen met één van de begeleiders. Dit kan voor sommige deelnemers die met zorgen zitten een drempel zijn om hiermee naar de sociale begeleider te gaan. Duidelijkheid en stabiliteit bij de begeleiders is noodzakelijk om een vertrouwensrelatie op te bouwen.

Daarnaast is er ook nood aan stabiliteit op vlak van de regels. De gemaakte afspraken worden best op een hele consequente manier toegepast. Wanneer de groep het gevoel krijgt dat er mensen worden voorgetrokken of dat de regels niet consequent worden toegepast kan dit een aanleiding zijn voor conflicten. In de volgende alinea wordt er een case voorgesteld die deze observatie aantoont.

Bij Younited is de regel dat de mensen die regelmatig naar de training komen voorrang krijgen bij het spelen van matches ten opzichte van de spelers die amper tot nooit komen trainen. Er werd in maart een vriendschappelijke match gespeeld. Op voorhand werd de ploeg in twee verdeeld en die zouden wisselen tijdens de pauze. De keeper van de eerste helft is de weken voor deze match telkens regelmatig komen trainen. Hij keepte in de eerste helft ongelofelijk sterk en wordt tijdens de rust razend wanneer hij vervangen werd door een keeper die de voorbije weken niet kon komen trainen. De trainers kozen hiervoor doordat de speler een geldige reden had om niet te komen. Tijdens de tweede helft scoorde de tegenstander veel doelpunten. Dit maakte dat veel spelers gefrustreerd geraakten. Ze begrepen niet waarom een speler die amper kwam trainen de helft van de wedstrijd mocht spelen en ze vonden dat ze verloren waren door de keeper en zijn gebrek aan training. Dit maakte dat er veel spelers na de match met een negatief gevoel zaten ondanks dat er wel fair play werd gespeeld. De keeper verklaarde tijdens het interview nadien: *“Ik vind dat niet eerlijk tegenover mij en iedereen die komt trainen. Je kan niet elke week komen trainen want je hebt sowieso wel soms iets belangrijker, er zijn belangrijkere dingen in het leven. Je hebt veel mensen die alleen komen als er iets speciaals is. Ik snap dat je iedereen wilt laten spelen maar ik vind ook dat de personen het moeten verdienen.”*

Dit voorbeeld toont aan dat de spelers nood hebben aan consequente afspraken met daarbij de nodige verduidelijking als er van de regel wordt afgeweken door de begeleiders. Dit was voor de begeleiders een moeilijke discussie aangezien het over een persoonlijke reden ging en ze het om privacy redenen niet aan de groep konden vertellen.

5.1.3 Positieve invloeden

5.1.3.1 De rol van de sociale en sportieve begeleiders

Een eerste belangrijke invloed is de rol van de sociale en sportieve begeleiders. Voor sommige deelnemers is het niet simpel om in een nieuwe groep terecht te komen. Vanuit hun levensverhaal blijkt dat ze het moeilijk hebben met het vertrouwen in mensen en de samenleving. De begeleiders kunnen deze persoon dan meer vertrouwen geven door met de persoon in gesprek te gaan.

“Ik hield me in het begin zowat meer afzijdig. Het was dan vooral de begeleiding die dan met mij een gesprek deed. En ja, hoe gek dat ook mag klinken, op die manier heb ik terug vertrouwen gewonnen in de maatschappij.”

Meerdere respondenten vertelden dat de begeleiders een belangrijke steun waren om in de groep te kunnen integreren. De deelnemers gaan dan voornamelijk het gesprek aan met de sociale begeleider die verbonden is met het inloopcentrum De Meander. Veel deelnemers komen meerdere keren per week naar De Meander en hebben zo een sterke band opgebouwd met deze begeleiders. Sommige spelers gaven aan dat het moeilijk was om omringd te worden met zoveel mensen nadat ze een langere tijd in isolatie hadden geleefd. Hierna is het niet eenvoudig terug vertrouwensrelaties aan te gaan met elkaar. Er is dan een belangrijke rol weggelegd voor de sociale coach om de deelnemers gerust te stellen en ze een veilig gevoel te geven zodat ze zich durven openstellen naar de rest van de groep.

Het is cruciaal dat er zoveel mogelijk stabiliteit zit in de begeleiding die voorzien wordt. Sommige deelnemers hebben het moeilijk gehad met de recente wisselingen van begeleiders de voorbije jaren. Eén deelnemer geeft aan het belangrijk te vinden op de hoogte te zijn van welke begeleiders aanwezig zijn. Vroeger wist ze steeds op voorhand welke begeleiders er kwamen terwijl dit momenteel niet zo duidelijk is voor haar. Dit maakt dat ze het moeilijk heeft om met haar zorgen tot de begeleiders te gaan.

Uit de interviews kwamen er enkele kenmerken van coaches naar voren die belangrijk zijn om de groep een veilig gevoel te geven. Een coach moet volgens de deelnemers streng en duidelijk optreden maar wel rechtvaardig zijn. Een voorbeeld is het te laat komen op training, dit was duidelijk een frustratie van meerdere deelnemers doordat het de training verstoort. Een deelnemer beschrijft haar frustratie: *“Nu zie je mensen nog tot 20 na 18u komen binnengevallen. Dat brengt de groep ook uit evenwicht, uit balans.”* Daarnaast heeft een enthousiaste begeleider een positieve invloed op de groepssfeer. Er werden in de interviews verschillende voorbeelden gegeven waarbij de deelnemers enorm enthousiast waren over de begeleiders. Door opgewekt te zijn en plezier te maken met de groep ontstaat er een positieve sfeer in de groep, die ervoor zorgt dat de deelnemers zich op hun gemak voelen. Ze krijgen er energie van, dit werd voornamelijk duidelijk op de toernooien.

5.1.3.2 Verwelkoming en afsluiting

De verwelkoming op een training is een belangrijk startpunt. Wanneer iemand binnenkomt worden er vuistjes gegeven en wordt er kort gevraagd hoe het met de persoon gaat. Het geeft de speler direct het gevoel van ergens welkom te zijn en aanvaard te worden door de andere spelers en begeleiders. Dit is belangrijk omdat ze dit gevoel niet altijd hebben op andere plaatsen in de samenleving.

De spelers die omgekleed zijn beginnen met een rondo. Dit is het vormen van een cirkel met in het midden één of twee spelers waarbij er passen worden gegeven waarbij de middelste spelers de bal proberen te onderscheppen. Als dit lukt moet de persoon die een slechte pas of controle doet in het midden gaan staan. Hierbij wordt er vaak veel gelachen en dit is een moment van plezier voor de training begint. Dit 'ritueel' geeft de deelnemer een zekere structuur waarbij de hele groep samenkomt voor de training officieel begint.

Op het einde van de training wordt er kort nagepraat en wordt er gevraagd of de spelers willen meekomen naar De Meander waar de nabespreking en het soepmoment plaatsvinden. Op de nabespreking kunnen de spelers zowel hun positieve als negatieve gevoelens in de groep leggen en is er ruimte om conflicten op te lossen. Nadien wordt er nog soep gegeten. Dit is vaak een gezellig moment waarbij er meer informele gesprekken plaatsvinden en er veel gelachen wordt.

“Dat is goed dat we elke dinsdag elkaar zien, ik vind dat goed! Dan doe je iets tenminste! Een beetje sport, eens douchen, soep drinken en eens babbelen. En dan vergaderen over wat er goed gaat en minder goed gaat. Zo leer je mensen kennen.”

Tijdens de interviews kwamen deze momenten naar voren als belangrijke momenten tijdens de training. Doordat de spelers weten wat hun te wachten staat geeft dit hun veiligheid en kansen om zowel op een meer formele als informele manier met de medespelers, supporters en begeleiders in contact te komen.

5.1.3.3 Basisvoorzieningen

De basisvoorzieningen zijn belangrijk voor de deelnemers. Het soepmoment is voor sommige deelnemers het enige moment van de dag of week dat ze iets gezond eten. Anderen vinden het douchen dan weer enorm fijn en blijven er extra lang onder om te kunnen genieten van de warmte. Het aanbieden van deze voorzieningen zorgt er mee voor dat de spelers Younited beschouwen als een tweede thuis.

“Ik zat thuis ook alleen maar hé en mijn zoon was afgepakt van het gerecht en Younited was de enige uitlaatklep die ik had. En de enige dag dat ik goed eten had met soep en boterhammen. Dat is mijn tweede thuis. “

5.1.4 Negatieve invloeden

5.1.4.1 Middelengebruik

Een eerste negatieve invloed is het gebruik van alcohol of drugs tijdens of voor de activiteiten. Sommige spelers hebben in het verleden gekampt met een verslavingsproblematiek. Younited dient voor hen een veilige plaats te zijn. De deelnemers zijn er zich van bewust dat middelengebruik niet wordt getolereerd. Als er op deze plaats gedronken of drugs gebruikt wordt, kan dit voor de andere deelnemers een onveilig gevoel creëren. Daarnaast kan middelengebruik ook zorgen voor agressief gedrag naar elkaar toe. Zo gaf een deelnemer aan: *“Maar ik kom niet graag zo een mensen tegen. Drank en drugs, zo een mensen. Daar blijf ik liever van weg.”*

Tijdens de interviews kwamen er weinig voorbeelden naar boven van middelengebruik bij OHL Younited en ook de begeleiders merken dat dit soort van incidenten amper voorkomen. Wanneer er toch accidenten gebeuren, grijpen de begeleiders snel in. Er wordt onmiddellijk in gesprek gegaan met de boodschap dat dit niet mogelijk is in de groep.

5.1.4.2 Multiculturaliteit

Er is bij verschillende deelnemers een frustratie te merken omtrent het taalgebruik in de groep. Sommige deelnemers praten met elkaar in het Arabisch. Dit geeft de andere spelers een gevoel van uitgesloten te worden in het gesprek. Daarnaast kan dit ook zorgen voor angst in de groep. Dit valt af te leiden uit een interview: *“De Arabische taal tijdens de match en de douche, ze denken misschien dat het ruzie is want tijdens dat je aan het voetballen bent Arabisch praten, dan weten wij dat niet hé. Nee dat moeten ze niet doen, ook niet in de douche. Op het laatste gaan die mensen niet meer douchen omdat ze denken als je een conflict met iemand gehad hebt, je weet niet wat die mannen boven gaan doen hé. Dat die nieuwe mensen al angst hebben om naar die douche te gaan.”* Wanneer er conflicten of discussies ontstaan tijdens de training kan dit even nazinderen tot in de kleedkamers van de spelers. Als er dan op een opvliegende manier Arabisch wordt gesproken, dan kan dit een beangstigend gevoel geven voor de rest van de groep en het veiligheidsgevoel verkleinen. Volgens de begeleiders is dit reeds een probleem sinds de start van Younited en hebben ze deze kwestie al meermaals besproken.

Daarnaast wordt er in enkele interviews aangehaald dat sommige mensen het moeilijk hebben met de multiculturele groep. Er werd in de interviews echter nooit dieper op ingegaan en het bleef meestal vaag over dit thema. De geïnterviewde spelers met een migratieachtergrond gaven aan geen racisme of discriminatie te hebben ervaren in de groep. Indien dit wel het geval is zou dit een uitsluitend effect kunnen hebben op de mensen met een migratieachtergrond.

5.1.4.3 *Conflicten en frustraties*

Tot slot is het vermijden van ernstige conflicten binnen de groep erg belangrijk om een veilige omgeving te creëren. Er kunnen om verschillende redenen conflicten ontstaan maar de meest voorkomende reden is een gebrek aan fair play. De meeste ruzies ontstaan nadat er fysieke overtredingen gemaakt worden tijdens een matchvorm. Het volgende voorbeeld toont het belang aan van fair play op de groeps sfeer en veiligheid.

Tijdens een oefenmatch op training krijgt een speler een elleboog tegen zijn zijde. De speler wordt kwaad op de persoon die de fout maakt. Hij vindt dat het telkens dezelfde zijn die fouten maken. Even later worden de teams door elkaar gehaald en de twee personen die net een conflict hadden zitten nu in hetzelfde team. De fout van daarnet zindert nog na en de persoon wil geen pas geven aan de maker van de fout. Hierop wordt deze persoon woedend. Er heerst frustratie in de groep en iemand gooit met zijn schoenen. De training wordt stopgezet. Buiten proberen de begeleiders de brandjes te blussen en in gesprek te gaan met de verschillende betrokken personen. Het conflict ontaard verder, er wordt een persoon geduwd en er staan meerdere mensen hoofd aan hoofd. De deelnemers en begeleiders halen de personen uit elkaar, maar de groeps sfeer heeft een enorme deuk gekregen. De weken erop komen er minder mensen dan normaal naar de activiteiten.

Bovendien zijn er nog verschillende oorzaken van frustraties. Deze zijn voornamelijk het niet luisteren naar de trainer waardoor oefeningen niet vlot verlopen. De deelnemers hebben dan het gevoel hun tijd te verspillen, wat voor frustraties kan zorgen. Eén speler vertelde: *“Bij een training zijn veel mensen nonchalant. Iemand geeft een pas en weet niet naar waar die moet, de trainer wordt dan kwaad. We verliezen daardoor altijd zoveel tijd, soms zeg ik dan in mezelf "wat doe ik hier?". We verliezen zoveel tijd, dat vind ik erg. En ja ik vind dat frustrerend. Je doet dan niks, je staat daar”*. Tevens hebben sommige voetballers het gevoel uitgesloten te worden doordat ze minder passen krijgen dan de ‘betere’ voetballers.

Een veelvoorkomende discussie tijdens de interviews ging over de professionaliteit van de training. Sommige spelers vinden dat de oefeningen te complex zijn voor beginnende voetballers waardoor de oefeningen niet vlot verlopen voor iedereen. Andere verklaren dit door het gebrek aan focus tijdens de uitleg van de oefening. De begeleiders zien waarheid in beide verklaringen. Enerzijds begrijpen ze dat niet alle oefeningen even simpel zijn voor iedereen, maar ze vinden ook dat er wat uitdaging en denkwerk mag zijn bij een oefening. Er was consensus dat er vaak gepraat werd tijdens de uitleg van oefeningen of tijdens de oefeningen, waardoor de focus te laag ligt en de oefeningen niet correct worden uitgevoerd.

5.2 Mechanismen

Uit de interviews zijn er zes mechanismen gevonden die ervoor zorgen dat de effecten op de deelnemers bereikt kunnen worden. De twee belangrijkste waren het contact met lotgenoten en de ondersteuning van de begeleiders. Deze mechanismen kunnen enkel positieve effecten teweegbrengen op de deelnemers als de context veilig is zoals besproken in het vorige hoofdstuk.

5.2.1 Contact met lotgenoten

Er zijn verschillende illustraties gevonden die aantonen dat het contact met lotgenoten werkt als een mechanisme om positieve effecten te verkrijgen. Allereerst zorgt dit mechanisme ervoor dat ze terug leren om contact te maken met andere mensen. Sommige deelnemers hebben jaren in isolatie geleefd. Door terug in een groep te komen leren ze om een band op te bouwen met lotgenoten. Het kan ook helpen met het relativeren van de eigen problemen. Ze merken dat ze niet de enige zijn die vechten tegen dakloosheid of een verslavingsproblematiek.

“Zolang dat ik kan blijf ik komen, ik blijf de mama van deze groep. Niemand kan mij dat afpakken. Als ze dat afpakken dat wordt men dood. Omdat deze mensen me 10 jaar geleden uit men isolatieput getrokken, snapje? Die hebben me op een plateau naar boven gedragen.”

De lotgenoten zijn een belangrijke steun voor elkaar, zowel op als naast het veld. Door elkaar aan te moedigen tijdens de trainingen en matches krijgen de spelers meer zelfvertrouwen. Dit geeft hun het gevoel dat er terug mensen zijn die geloven in hun kwaliteiten. Zo vertelde een speler: *“Als mensen je aanmoedigen als je de bal hebt en goed bezig bent en ze roepen “komaan komaan gaat ervoor! Je kunt het je kunt het!!”. Die aanmoedigingen, dat helpt veel. Dat wil zeggen dat er mensen in je geloven. Dat geeft me vertrouwen.”*

Een deelnemer beschrijft dat zijn zelfvertrouwen is gestegen doordat hij het gevoel had ergens aanvaard te worden, dat er ergens werd geluisterd naar hem en dat ze hem waarden voor zijn inbreng. Vanuit deze principes is zijn zelfvertrouwen steeds gegroeid over de jaren heen.

De spelers kunnen elkaar ook helpen naast het veld. Ze vertellen elkaars problemen en proberen van elkaars levenservaring te leren. Het doet voor sommige deugd om hun verhaal te kunnen vertellen aan iemand in een gelijkaardige situatie.

Naast een gebrek aan zelfvertrouwen hebben sommige deelnemers het ook moeilijk met het vertrouwen van andere mensen. Sommige zijn bang van andere mensen doordat ze denken dat andere alleen maar slechte bedoelingen hebben. Deze angst komt vaak voort uit eerdere traumatische ervaringen uit de periode dat ze op straat leefden. De angst voor andere mensen kan verminderen doordat ze met elkaar in gesprek gaan en ze naar elkaar luisteren in een veilige omgeving.

Het samen voetballen brengt de deelnemers samen. Ze sporten, lachen en eten samen, dat geeft de deelnemers een moment van plezier. Sommige geven aan dat dit het enige moment van plezier is dat ze in de week ervaren. Het samen in een groep zijn en plezier te maken geeft de deelnemers een positief gevoel en energie om de week door te komen. Het is een moment waarbij ze hun problemen even kunnen vergeten.

“Lachen is voor mij een medicijn. Als ik lach voel ik me echt mijn batterijen opladen, maar als er dan iets negatief gebeurt is dat echt hupla naar beneden. Dan maak ik me boos!”

Vanuit het bovenstaande citaat valt af te leiden dat het samen lachen en plezier maken een positief effect heeft, maar dat het ook in twee richtingen werkt. Wanneer er negatieve zaken gebeuren kan dit de deelnemers een slecht gevoel geven en hun vertrouwen net beschadigen. De conflicten tussen deelnemers hebben een sterke invloed op het vertrouwen in elkaar. Een voorbeeld: Na een toernooi waren er enkel truitjes verdwenen van OHL. Deze werden dus waarschijnlijk meegenomen. Eén van de ‘anciens’ had dit tijdens haar hele periode bij de ploeg nog nooit meegemaakt. Haar vertrouwen in de groep daalde en ze is hierdoor enkele weken niet naar de training gekomen.

Tot slot helpt het de deelnemers om iets te kunnen betekenen voor elkaar. Een veelvoorkomend voorbeeld is het maken van de soep voor de groep. De deelnemer die de soep maakt is hier vaak trots op. Dit was te merken toen één van de deelnemers soep had gemaakt en me direct vroeg of ik nog mee soep kwam eten na de training want ze wou absoluut dat ik ervan had geproefd.

5.2.2 Ondersteuning door de begeleiding

Een tweede belangrijk mechanisme is de ondersteuning die de deelnemers krijgen door de sportieve en sociale begeleiding. Tijdens de interviews werden er verschillende voorbeelden gegeven van momenten waarbij de deelnemers zich ondersteunt voelden (5/11). De begeleiders hebben een eerste belangrijke rol bij de integratie van een nieuwkomer in de groep. Een deelnemer vertelde hoe een voormalig begeleider hem heeft ondersteund door te luisteren naar zijn moeilijkheden in het vertrouwen van andere mensen: *“He helped me trust people, he understand my situation, he understand what i was going through.”* De sociale begeleider kan ondersteuning bieden door te luisteren naar de angsten, frustraties en moeilijkheden die een persoon ervaart. Door begrip en inzicht te tonen in zijn situatie kan je het vertrouwen van een persoon verhogen.

Daarnaast kunnen de begeleiders de communicatie tussen de deelnemers versterken. Sommige hebben een agressieve en directe manier van communicatie, dat snel vatbaar is voor conflicten. Door zelf steeds op een kalme en constructieve manier te communiceren, krijgen de deelnemers een ander voorbeeld. Volgens één respondent heeft hem dat mentaal sterker gemaakt doordat hij door constructief te praten met andere mensen een band kon opbouwen zonder dat er telkens conflicten waren.

5.2.3 Positieve groepsfeer

Ook een positieve groepsfeer kan als mechanisme werken om bepaalde effecten te bereiken. Dit is voornamelijk merkbaar wanneer de deelnemers vertellen over hun ervaringen op de toernooien. Er zijn momenten dat de groep samen danst en zingt. Dit zijn voor de deelnemers intense momenten van geluk die ze blijven koesteren. Deze momenten geven de spelers en supporters meer energie en mentale rust. Wanneer de deelnemers vertelden over hun ervaringen op het toernooi verscheen er onmiddellijk een glimlach op de gezichten van de geïnterviewden. Dit geeft een indicatie dat deze momenten erg belangrijk en waardevol zijn voor de deelnemers. Zo vertelde een deelnemer: *“Ik had meer energie toen ik terug thuiskwam, moe maar ik had wel meer geestelijk rust. Zo voelde ik mij, dat was zo lang geleden.”*

Naast de toernooien zijn de soepmomenten ook belangrijk voor de groepsfeer. Hier is er tijd voor een meer informele babbel. De deelnemers leren elkaar hier beter kennen. Er wordt dan veel gelachen, zelfs al waren er conflicten op de training. Die goede sfeer is volgens een respondent belangrijk omdat het haar problemen even doet vergeten. Het zorgt ervoor dat ze haar zorgen even kan loslaten en tot rust kan komen.

5.2.4 De actoren Younited en OHL

Younited Belgium kan door het organiseren van activiteiten een positieve impact creëren. Zoals eerder aangehaald is een goede groeps sfeer belangrijk om mensen terug energie te geven. Deze groeps sfeer kan gecreëerd worden door het goed organiseren van bijvoorbeeld tornooien. Dit kan door lekker eten te voorzien, muziek te spelen waar de deelnemers op kunnen dansen en zingen, door medailles uit te delen, door een applaus te krijgen en geven, enzovoort. Dit zijn allemaal voorbeelden uit de interviews van momenten die georganiseerd worden door Younited die een positieve impact hebben op het welbevinden van de deelnemers. Het winnen van de fair play prijs, geeft de ploeg veel trots en erkenning. Zo vertelde een supporter: *“Als wij daar in den tijd een medaille en een beker gehad hebben voor de fair play, zelfs als we onze matches niet wonnen dat was voor mij WAUW. Met een traan en een lach maar het was wauw!”* Uit het citaat valt af te leiden dat ze enorm enthousiast was over het moment dat ze de fair play trofee wonnen. Dit was een belangrijk moment uit haar leven waar ze erg trots over was.

Daarnaast voelen de deelnemers ook een trots dat ze met de truitjes van Oud-Heverlee Leuven mogen spelen of dat ze op de fandag worden voorgesteld als een team van OHL. Dit geeft hun het gevoel gewaardeerd te worden door de voetbalploeg en de rest van de samenleving. Er heerste een groot enthousiasme bij de spelers en supporters over het gebruik van de officiële bus van OHL of toen ze in het stadion van OHL mochten spelen.

5.2.5 Dagbesteding

Younited blijkt uit de interviews te kunnen helpen in het verkrijgen van een zinvolle dagbesteding. Er zijn enkele deelnemers die zich inzetten om bijvoorbeeld de truitjes te wassen of om soep te maken. De mensen die zich inzetten voor de ploeg waren steeds trots op hun bijdragen voor de groep. Daarnaast helpt dit met het structureren van het leven van de deelnemers. Het is een vaste afspraak op dinsdagavond, waarbij er verwachtingen zijn dat de deelnemer geen middelen gebruikt, op tijd komt, ...

Bovendien zijn er een aantal mensen die via Younited OHL in contact zijn gekomen met de voetbalclub OHL en daar vrijwilligerswerk doen. Er zijn deelnemers die steward zijn geworden, die ticketjes helpen te scannen tot zelfs iemand die de leidinggevende van de vrijwilligers is. Dit geeft ze meer structuur in hun leven en hebben ze het gevoel iets te kunnen betekenen voor andere, ze leren ook nieuwe mensen kennen: *“Trough Younited I was able to connect with OHL. I still do voluntary work there. So trough Younited I got that connection. Sometimes I got free tickets to watch the match. Personally in my own way I couldn't do it, but with the connection of Younited I can do this.”*

5.2.6 Voetbal

Tot slot helpt voetballen om bepaalde effecten te bereiken. De sport stimuleert de deelnemers met het verbeteren van hun conditie. Sommige deelnemers gaan buiten Younited nog sporten of voetballen om beter te presteren tijdens de trainingen en matches. Dit bevordert de levensstijl van de deelnemers. Daarnaast is voetballen voor hen een manier om hun hoofd even leeg te maken en hun zorgen te vergeten. Veel spelers noemen het voetballen een uitlaatklep, een manier om zich even uit te kunnen leven. Dit wordt benoemd door een speler: *“Ik heb nog nooit een moeilijke dag op training gehad, dat is juist ontspanning. Daar staat mijn verstand op nul, dan ben ik alleen maar met de training bezig. Dat is een uitlaatklep hé!”*

5.3 Effecten

Bij ieder effect wordt er telkens aangegeven in welke mate het effect legitiem bevonden wordt door de gegevens vanuit de diepte-interviews, eigen observaties, focusgroep of data.

+ = Weinig bewijskracht

++ = Gemiddelde bewijskracht

+++ = Veel bewijskracht

5.3.1 Fysieke gezondheid

5.3.1.1 De conditie van de deelnemer is verbeterd. +

Er werden gemengde resultaten gevonden. Een aantal deelnemers geven aan dat hun conditie al goed is en dat de training hierop weinig invloed heeft, ze vinden de trainingen zelfs te licht en willen intensiever sporten (3/8). Daarnaast is er een groep deelnemers die hun conditie te slecht vinden en dit willen verbeteren (2/8). Tot slot is er een derde groep die vindt dat hun conditie sterk is verbeterd sinds ze bij de ploeg zijn (3/8).

Tijdens de bespreking met de begeleiders werd er de opmerking gemaakt dat één training in een week niet genoeg is om de conditie van een persoon te verbeteren. Zijn opmerking wordt bijgestaan door Sport Vlaanderen. Volgens hun zijn er minstens twee trainingen per week nodig om veranderingen te zien in de aerobe en anaerobe capaciteit van sporters (Sport Vlaanderen, 2017). Hieruit valt af te leiden dat één training per week de conditie van de deelnemer niet kan verbeteren.

Younited kan wel voor motivatie zorgen bij de spelers om ook buiten de trainingen te gaan sporten zodat ze beter presteren tijdens de trainingen. Zo zijn er verschillende spelers die ook nog voetballen op pleintjes in Leuven of meespelen bij de voetbalploeg van T’Hoeckhuys. Tot slot heeft ook de coronapandemie een invloed gehad op het aantal uren dat de deelnemers per week sporten. Normaal speelt de ploeg nog meer matches in een lokale vriendschappelijke competitie maar deze is stopgezet door covid-19.

Doordat een enkele training per week niet genoeg is om de conditie voor de deelnemers merkbaar te verbeteren kan dit effect vervangen worden door “De conditie van de deelnemer wordt gestimuleerd”.

5.3.1.2 De deelnemer is nuchter tijdens de activiteiten. +++

Doorheen de interviews zijn er weinig indicaties dat er op regelmatige basis, spelers onder invloed zijn tijdens de activiteiten. Er zijn slechts enkele voorvallen bekend van spelers die s’avonds dronken op een tornooi of ‘stoned’ waren op een nabespreking. De deelnemers geven aan dat ze het belangrijk vinden dat iedereen nuchter is tijdens de activiteiten. Ze zien het als een moment om even af te kicken en ze willen niet de reputatie krijgen als de ‘zatlap van de groep’. Wanneer er drank wordt aangeboden tijdens activiteiten zoals het bowlen bestelde niemand alcoholische drank. Er is besef dat Younited een veilige plek hoort te zijn voor iedereen.

5.3.1.3 De deelnemer gebruikt geen middelen voor de activiteit +++

Opnieuw zijn er weinig indicaties dat er deelnemers regelmatig middelen gebruiken voor de activiteiten. Uit de interviews, observaties en focusgroep werden er weinig vaststellingen gedaan van spelers die middelen gebruikten voor de activiteit. De deelnemers geven aan dat de activiteiten stimulerend werken om niet te drinken: *“Je haalt die uit hun isolement, je doet wat aan sport want sommige mensen zijn niet zo verzorgd en hebben de neiging om te drinken als ze alleen zijn. En er zijn er toch bij die je ziet openbloeien als ze in een groep komen.”* Sommige deelnemers hebben de neiging om te drinken als ze alleen zijn. Wanneer ze dan in de groep komen waar dit niet aanvaard wordt, gaan ze op dat moment of ervoor speciaal niet drinken.

5.3.1.4 De deelnemer neemt een gezondere levensstijl aan ++

Doorheen de interviews waren er verscheidenen voorbeelden van deelnemers die een gezondere levensstijl aannemen vergeleken met vroeger. Veel spelers hebben tijdens de zware periodes in hun leven niet aan sport gedaan en stilgezeten. Door Younited gaan sommigen aangemoedigd worden om een gezondere levensstijl aan te nemen. Ze worden bijvoorbeeld getriggerd doordat ze fysisch niet meekunnen tijdens de matches. Dit gebruiken ze als drijfveer om gezonder te gaan leven.

Eén van de supporters viel op dat veel spelers na de covid-stop een buikje hadden gekregen maar dat de spelers ondertussen terug veel scherper staan. Ze beschreef dit op een humoristisch manier: *"De mannen hebben precies een minder buikje sinds na de corona. Dat was precies dat ze 9 maand zwanger waren."*

Een andere speler geeft aan beter te slapen na de training en dat hij daar op andere dagen veel meer moeite mee heeft. Nog een andere speler probeerde de voorbije maanden evenwichtiger te eten en ook regelmatig zelf eens te koken in plaats van opwarmmaaltijden te nuttigen. Er zijn dus verschillende voorbeelden die aantonen dat de deelnemers een gezondere levensstijl aannemen. Het is daarbij wel niet steeds mogelijk om deze positieve veranderingen enkel en alleen te linken aan Younited, maar er is wel een positieve invloed te merken op de levensstijl van de deelnemers.

5.3.1.5 De deelnemer krijgt tijdens activiteiten toegang tot basisvoorzieningen +++

Er wordt voor alle deelnemers van Younited OHL sportkleding, drinkbussen met water, douches en een gratis maaltijd voorzien tijdens de activiteiten. Deze basisvoorzieningen zijn erg belangrijk voor de deelnemers. Voor sommige personen is dit hun enige maaltijd van de dag en zijn de warme douches een moment van ontspanning en rust. Het belang van deze basisvoorzieningen werd eerder besproken in het hoofdstuk 5.1.3 Positieve invloeden.

5.3.2 Sociaal netwerk

5.3.2.1 De deelnemer creëert een vertrouwensband met de coaches +++

Elke deelnemer gaf aan een goede band te hebben met de coaches (11/11). Dit kan zowel gaan over de huidige begeleiders als voormalige. Er zijn een aantal deelnemers die aangeven dat ze hun levensverhaal hebben durven vertellen tegen de sociale begeleider. Dit geeft een indicatie dat er genoeg vertrouwen is tussen de spelers en de coaches. Dit vertrouwen is noodzakelijk doordat de coach een vertrouwenspersoon kan worden in het sociale netwerk van de deelnemers. Voor mensen die het moeilijk vinden om terug mensen te vertrouwen is dit een mogelijkheid om mensen er terug bovenop te helpen: *“Als ik daar dan zo stond, hij kwam direct en zei “cava met u?” Die zag dat direct als er iets was. En ik had dan mijn babbeltje want een psychiater kan ik niet betalen maar ik had dan mijn babbeltje. Dat heeft mij er terug bovenop geholpen!”*

Er zijn de laatste jaren een aantal wijzigingen gebeurt in het begeleidingsteam van Younited OHL. Hierdoor moest er telkens opnieuw gewerkt worden aan de vertrouwensband tussen de coaches en deelnemers. Enkele deelnemers geven aan dat ze nog niet dezelfde band hebben met de huidige coaches dan ze hadden met de voormalige, doordat ze hen nog niet zo lang kennen. Er was slechts één enkele deelnemer die aangeeft niet meer met haar problemen naar de coaches te gaan. Ze had een hechte band met de voormalige trainer en sinds de verandering heeft ze het moeilijker met het opnieuw creëren van een vertrouwensband. Daarbij zijn er verschillen tussen de coaches. Zo hebben de spelers vaker een vertrouwensband met de sociale begeleiders die ook bij de Meander werken. Dit komt doordat ze die begeleider ook in het ontmoetingscentrum zien waardoor ze makkelijker een band kunnen opbouwen.

5.3.2.2 De deelnemer heeft een herstelde relatie met de hulpverlening +

Er zijn enkele voorbeelden gevonden waarbij er spraken is van een herstelde relatie met de hulpverlening. Een eerste positieve indicatie is de vertrouwensband met de coaches, waarbij alle deelnemers aangaven een goede band te hebben ontwikkeld met een coach. Daarnaast zijn er meerdere deelnemers die een vaste begeleider hebben waarbij ze terecht kunnen. Dit kan iemand van het CAW en OCMW zijn maar ook een psycholoog of psychiater. Deze voorbeelden tonen aan dat sommige deelnemers terug vertrouwen hebben in de hulpverlening.

Er zijn ook indicaties dat sommige deelnemers het moeilijk hebben met het vertrouwen in de hulpverlening. De deelnemers spreken onderling met elkaar over hun ervaringen met bepaalde hulpverleners. Zo was er één deelnemer die lotgenoten zelf doorstuurde naar de hulpverlener waar ze zelf een goede ervaring mee had. Ze merkt op dat sommige nog een duwtje in de rug nodig hadden om professionele hulp te aanvaarden. Dit voorbeeld toont aan dat er bij haar lotgenoten soms nog een drempel wordt ervaren naar de hulpverlening toe. Zelf was haar vertrouwen in de hulpverlening hersteld door de positieve ervaring met de hulpverlener.

Het is moeilijk om een directe samenhang te zien tussen de werking van Younited en een herstelde relatie met de hulpverlening. Toch kunnen de deelnemers hun vertrouwen in hulpverleners terugwinnen door hun laagdrempelige aanpak en kunnen de deelnemers hun positieve ervaringen met elkaar delen. Deze twee kunnen bevorderend zijn voor het herstel in de relatie met de hulpverlening.

5.3.2.3 De deelnemer creëert positieve sociale relaties met lotgenoten +++

Bijna alle deelnemers (9/11) gaven aan positieve sociale relaties aan te gaan met lotgenoten. Voor veel deelnemers was het moeilijk om terug sociale contacten aan te gaan. Door in de groep te komen leren de deelnemers terug mensen te vertrouwen en sociale relaties aan te gaan. De meeste respondenten voelde zich direct aanvaard door de groep. Voor veel personen was hun sociaal leven stilgevallen of hadden ze contacten met een slechte invloed op hun leven, door bijvoorbeeld drugsgebruik of geweld.

“Bij mij was eigenlijk alles stilgevallen. De familie was lastig en ook vrienden had ik niet echt meer. Dat was toen veel om te verwerken maar ik denk door zo terug leren omgaan met mensen dat dat toch wel een heel grote stap was toen. “

De groep wordt vaak beschreven als een familie voor de deelnemers (6/11): *“Een familiegroep! Iedereen van Younited is zo een klein beetje familie! Het is altijd lachen, plezier maken, omhelzen, een echte familie.”* Het is een plaats waren ze terecht kunnen met hun problemen maar ook om plezier te maken. Een andere deelnemer beschrijft de groep als een plaats waar ze elkaar helpen en ondersteunen. Veel spelers zien elkaar ook buiten Younited door de ontmoetingsmomenten bij de Meander.

5.3.2.4 De deelnemer durft een hulpvraag stellen ++

De meeste respondenten geven aan dat ze met een probleem naar de begeleiders durven gaan (6/9). Ze gaan dan voornamelijk naar de sociale begeleiders tenzij er een sportief probleem is, dan gaan ze ook naar de sportieve coach. Niet iedereen gaat naar de begeleiding als ze met iets zitten. Sommige hebben hun persoonlijke begeleider zoals een psycholoog of psychiater waarbij ze terecht kunnen (1/9). En tot slot zijn er nog enkele deelnemers die geen nood hebben om een hulpvraag te stellen als er iets scheelt. Ze praten niet graag over hun probleem of willen de coaches er niet mee lastig vallen (2/9).

Er is hierbij een belangrijke rol weggelegd voor de sociale begeleiders. De deelnemers geven aan dat het hun helpt om hun hulpvraag te stellen als de begeleiders regelmatig eens vragen hoe het met hen gaat. Dit geeft hun het gevoel dat er ruimte is voor hun hulpvragen en dat ze ermee terecht kunnen bij de begeleiders.

5.3.2.5 De deelnemer kent het hulpverleningscircuit beter +

Er zijn slechts enkele voorbeelden gevonden van deelnemers die het hulpverleningscircuit beter kennen door Younited. Door de deelnemers samen te brengen kunnen ze wel vertellen over hun ervaringen bij bepaalde hulpverleners en organisaties. Als ze met een hulpvraag zitten kunnen de begeleiders de deelnemer helpen met het zoeken naar een gepaste hulpverlener voor hun probleem. Er zijn dus wel enkele aanwijzingen dat de deelnemer het hulpverleningscircuit beter leert kennen maar dit effect is niet aanwezig bij het brede publiek van de groep. De meeste deelnemers kennen verschillende lokale hulpverleningsorganisaties maar dit was niet samenhangend aan hun lidmaatschap bij Younited.

5.3.2.6 Extra: De deelnemer komt in contact met de voetbalclub ++

Een bijkomend effect met een invloed op het sociaal netwerk van de deelnemer is dat Younited kan zorgen voor het in contact komen met de voetbalclub waarvoor ze spelen. Er waren meerdere deelnemers die vrijwilliger waren bij OHL. Daar leren ze de andere vrijwilligers kennen, samen met de werknemers van OHL. Het kan daardoor hun sociaal netwerk vergroten. Voor sommige is dit een belangrijke plaats waar ze veel contacten hebben opgebouwd. Dit geeft hun ook de kans om iets te kunnen betekenen voor anderen.

5.3.3 Versterking structuur van de leefwereld

5.3.3.1 De deelnemer komt wekelijks naar de training ++

Er is een grote verscheidenheid bij de deelnemers betreffende hun aanwezigheid. Er zijn deelnemers die wekelijks komen maar ook spelers die maar af en toe aanwezig zijn. De geïnterviewde deelnemers gaven aan bijna iedere week te komen. Hierbij zit er wel een vertekening in de resultaten. De deelnemers die wekelijks komen zijn meestal ook de deelnemers die geïnterviewd werden. Dit kwam doordat het moeilijker was om een band op te bouwen met de spelers die maar af en toe kwamen en het daardoor ook moeilijker was om een afspraak mee vast te leggen.

Vanuit de statistieken die worden bijgehouden over de deelnemers valt op dat er veel mensen afhaken na één of twee trainingen. Het gemiddelde ligt op 7,2 activiteiten per deelnemer gemeten op 37 activiteiten in het seizoen 2022. Een bijkomende verklaring voor de lagere cijfers is toe te kennen aan de coronabeperkingen. Er werden minder activiteiten georganiseerd en sommige deelnemers konden door besmettingen of quarantaines niet deelnemen. Ook konden sommige deelnemers soms niet komen wegens het hebben van een slechte dag. Sommige hebben dan meer nood aan rust in plaats van in een groep te komen. Daarnaast kunnen ook conflicten een invloed hebben. De begeleiders merken dat de opkomst bij activiteiten een pak lager ligt na een conflict dan in de weken voordien. De contextuele omgeving heeft dus een invloed op het aantal deelnemers dat aanwezig is.

5.3.3.2 De deelnemer houdt zich aan gemaakte afspraken ++

De respondenten vinden fair play de belangrijkste afspraak of regel die er geldt bij Younited (8/11). Het was een belangrijk topic tijdens de interviews, met 83 referenties. De reden dat ze fair play zo belangrijk vinden is doordat het een grote invloed heeft op de groeps sfeer. Wanneer er fysiek agressief gevoetbald wordt met duw en trekwerk of gevaarlijke tackles dan is dit nefast voor de sfeer in de groep. De meeste ruzies komen verder uit een gebrek aan fair play. Er bestaat daarbij ook de kans dat deelnemers zich gaan blesseren. Eén deelnemer gaf aan schrik te hebben voor een blessure doordat hij een fysiek belastende job heeft, als hij geblesseerd zou geraken kan hij mogelijks zijn job niet meer uitvoeren.

De meeste deelnemers vonden wel dat er voldoende fair play was in de eigen groep (6/7). Ze zien minder fair play voornamelijk terug bij andere ploegen, zeker de nieuwere die nog niet zo lang aangesloten zijn bij Younited. Eén van de deelnemers die een wereldkampioenschap heeft meegespeeld met het Younited Belgium team zag dat er bij andere landen minder fair play was. Andere landen hadden vaker een agressieve speelstijl. Hieruit valt te concluderen dat de visie van Younited met een grote focus op fair play een positieve invloed heeft op de speelstijl van de spelers.

Naast fair play was respect ook een belangrijke afspraak. Onder respect verstaan de deelnemers elkaar niet verbaal uitmaken, iedereen laten meespelen, geen racisme en kameraadschap. Er was een voorbeeld waarbij een speler een andere deelnemer heeft uitgemaakt in het Arabisch. Dit incident kwam hard binnen bij haar en de rest van de groep. Dit had een negatieve impact op de groepssfeer. Een ander voorbeeld is te merken wanneer de groep elkaar afbreekt in plaats van aanmoedigt. Zulke gebeurtenissen hebben een negatieve impact op de persoon die afgebroken wordt. Het kan iemands vertrouwen en de groepssfeer doen dalen. Dit werd verwoord door een speler die het zelf eens heeft meegemaakt: *"Het wordt niet getolereerd dat je een persoon afbreekt. Je moet dan zeggen " de volgende keer heb je hem wel!" tegen de keeper in plaats van "alleen nu heb je weer een goal binnengelaten". Je krijgt dan een hele andere sfeer!"* Uit observatie valt te merken dat dit soort incidenten weinig voorkomen.

Ook vinden de deelnemers het belangrijk dat er niet gedronken wordt tijdens de activiteiten. Aan deze afspraak houden de deelnemers zich meestal wel. Buiten een eenmalig voorval wordt er niet gedronken voor en tijdens de activiteiten. Tot slot was er ook nog één deelnemer die niet wist wat de afspraken waren.

5.3.3.3 De deelnemer komt zelfstandig naar de activiteit ++

De deelnemers komen zelfstandig naar de activiteit. Iedereen krijgt telkens een bericht van de begeleider over de training. Er staat informatie in over de locatie, het uur en de aanwezige begeleiding. De personen in de Meander die geïnteresseerd zijn in het team worden aangemoedigd of ze eens willen komen kijken naar de training. Er is dus genoeg zelfstandigheid vanuit de deelnemers uit om naar de activiteit te komen maar ze worden ondersteund om de drempel zo laag mogelijk te maken.

5.3.3.4 De deelnemer accepteert de gevolgen van het niet nakomen van afspraken ++

Er zijn wisselende resultaten gevonden. Volgens één deelnemer wordt er nu beter omgegaan met de regels dan vroeger. Wanneer er een fout wordt gemaakt zou de maker van de fout dit accepteren en de bal terug geven. Maar volgens een andere deelnemer wordt er regelmatig geroepen op elkaar wanneer er fouten worden gemaakt. Vanuit de discussie met de begeleiders en eigen observaties zien we ook dat er een verscheidenheid zit per situatie. Soms kunnen deelnemers heel sportief reageren wanneer er een fout wordt gemaakt, op andere momenten helemaal niet. Vaak is er minder discussie wanneer de regels streng worden gehandhaafd door een onafhankelijke persoon.

Er is vaak ongenoegen dat er te weinig matches worden gespeeld. Dit is een gevoelig onderwerp bij de deelnemers. In het verleden speelden ze nooit matches tijdens de training om ruzies en discussies te voorkomen. Sinds de wisseling van trainer werd dit soms wel teruggedaan. Na een conflict werd er dan toch weer beslist geen wedstrijden meer te houden tijdens de trainingen. De deelnemers vinden het moeilijk om deze afspraak na te komen. Ze vragen steeds opnieuw om een match te spelen.

Een volgende regel waar sommige deelnemers het moeilijk mee hebben is het op tijd komen. Zo geeft een supporter aan: *“Nu zie je mensen nog tot 20 na 6 komen binnenvallen. Als je serieus iets wilt doen kan dat niet meer hé! Dat brengt de groep ook uit evenwicht, uit balans.”* Ook vanuit eigen observatie merk ik dat er enkele spelers zijn die regelmatig te laat komen. Sommige deelnemers hebben het gevoel dat er minder steng wordt opgetreden tegen te laat komen als vroeger. Wanneer de deelnemers vroeger te laat waren, mochten ze niet meer meespelen, terwijl dit nu meestal wel het geval is. De begeleiders willen eens bekijken wat een speler nodig heeft om op tijd te komen.

Het volgende voorbeeld toont aan dat het geven van een sanctie grote gevolgen kan hebben op het leven van een persoon. De betrokken persoon kwam uit eigen initiatief twee weken na een conflict niet naar de trainingen. Hij besepte dat zijn aanwezigheid in de groep op dat moment nefast was voor de groepssfeer. Na een gesprek met de begeleider werden er nieuwe afspraken gemaakt. De persoon kon de gevolgen aanvaarden maar anderzijds vond hij het ook moeilijk. Younited was voor hem een lichtpuntje in zijn week, voor de rest kan hij zich nergens uitleven. Ook de maaltijd na de training was voor hem een groot gemis. Hieruit valt te concluderen dat de meeste spelers wel beseffen wanneer ze een regel hebben overtreden en ze dit kunnen aanvaarden maar hebben eveneens moeite met de gevolgen van de sanctie. Daarnaast toont dit ook aan dat Younited een belangrijk onderdeel is van hun dagelijks leven.

5.3.3.5 De activiteit maakt een vast onderdeel uit van het dagelijks leven van de deelnemer

+++

Bijna alle geïnterviewde deelnemers gaven aan dat Younited een erg belangrijk onderdeel van hun leven vormt. De meeste respondenten komen iedere week naar de activiteiten en gaan nadien ook naar de nabespreking en het soepmoment. Een belangrijke notie hierbij is dat de respondenten meestal de deelnemers zijn die wekelijks komen. De deelnemers die niet geïnterviewd werden komen minder regelmatig naar de training. Dit betekent dat het voor deze deelnemers een minder vast onderdeel uitmaakt van hun dagelijkse leven. Er zit dus wat variatie bij de deelnemers. Om in dit effect nog meer inzicht in te krijgen zouden er ook spelers moeten geïnterviewd worden die minder frequent komen naar de activiteiten.

Dat de activiteiten erg belangrijk zijn voor de deelnemers valt te merken bij geblesseerde spelers. Vaak proberen ze toch nog mee te spelen of komen ze supporteren. Op die manier blijven ze betrokken bij de ploeg. Daarnaast geven verschillende deelnemers aan dat ze graag nog meer activiteiten willen. Ze zouden bijvoorbeeld graag samen gaan kijken naar de matches van OHL. Deze voorbeelden zijn signalen dat Younited een belangrijk onderdeel vormt in hun dagelijks leven.

5.3.4 Versterking van de positieve identiteit

5.3.4.1 De deelnemer voelt zich ten volle een voetballer +++

Tijdens de interviews werd er vaak heftig gediscussieerd over het voetbal, sommige namen het zelfs enorm serieus. De spelers en supporters dachten na over de tactieken dat de ploeg moet gebruiken tijdens matches en welke soort oefeningen aan bod moeten komen op training. Dit toont aan dat de spelers veel bezig zijn met het voetbal. Sommige voetballers gaan er zelfs heel hard in op, zo maakte sommige respondenten zelfs vergelijkingen met het professioneel voetbal over de aanpak van de Younited.

5.3.4.2 De deelnemer voelt zich speler van de voetbalclub ++

De deelnemers voelen zich verbonden met de voetbalclub (10/11). Ze voelen zich voornamelijk verbonden met Younited maar ook deels met OHL. Ze zien OHL voornamelijk als een steunende partner van de ploeg. Er is veel loyaliteit en trots te merken bij de deelnemers dat ze deel mogen uitmaken van de ploeg. De respondenten vinden dat ze veel erkenning en waardering krijgen door OHL. Dit gevoel komt verder uit de activiteiten en ondersteuning die OHL aanbiedt aan de deelnemers. Doordat ze gebruik mogen maken van de truitjes, dat er een speler uit de eerste ploeg mee komt trainen, doordat ze eens mogen trainen in het stadion en er een rondleiding krijgen. Of toen ze de bus mochten gebruiken om naar een toernooi te gaan en ze op de fandag werden voorgesteld als een OHL-team. Al deze voorbeelden hebben de deelnemers benoemd als fijne momenten die erg gewaardeerd worden.

Er is een trots gevoel over de voetbalploeg. De familie van één van de deelnemers verblijft in het buitenland. Hij stuurt hen regelmatig foto's van Younited op facebook door. Dit voorbeeld toont aan dat hij trots is op de voetbalploeg en het gevoel heeft er deel van uit te maken.

Een ander voorbeeld was merkbaar tijdens een vriendenmatch tegen Cera. De ploeg van Cera had niet voldoende spelers om te wisselen dus moesten er enkele spelers van Younited meespelen met hun ploeg. Sommige spelers die gevraagd werden wilden niet voor Cera spelen, maar enkel voor Younited ondanks dat ze in die ploeg meer speeltijd kregen. De spelers gaven als reden van hun weigering aan dat ze trots en loyaal aan hun Younited team toe. De trots was opmerkelijk tijdens zijn interviews: *“Ik wou niet naar Cera gaan want ik wou laten zien dat Younited mijn ploeg is. Ik wou laten zien dat wij Younited, het team zijn. En daarmee ik was ook eerst supporter, keihard aan het roepen “Younited!!”* Bij veel deelnemers heerst een bijzondere trots voor het team. Dit zien we terug in de interviews. Bij vijf van de elf interviews hebben de deelnemers expliciet gezegd dat ze trots zijn op het team. Daarnaast waren er nog meerdere impliciete voorbeelden.

5.3.4.3 De deelnemer voelt zich een deel van het team ++

De geïnterviewden hadden het gevoel dat ze deel uitmaakten van het team. Ze voelen zich vaak ook gesteund door het team wanneer iemand met iets zit of tijdens activiteiten. Zoals eerder aangegeven wordt de groep vaak benoemd als een familie. Dit toont aan dat ze zich deel voelen van het team. Enkele deelnemers beschrijven het team als kameraadschap en collegialiteit. Het zijn allemaal mensen met een rugzak en ze hebben het gevoel dat ze door samen te werken iets kunnen bereiken. Ze willen als een team voetballen waarbij de hele groep betrokken is in het spel. Wanneer er goed samengespeeld wordt geeft dit de spelers veel voldoening en het gevoel dat er een team staat. Dat vinden ze belangrijker dan winnen of verliezen.

“Kameraadschap en elkaar aanmoedigen, dat is ook iets waar Younited voor staat. Dus passen geven, niet te veel individueel. Dus dat echt de hele groep bij het spel betrokken is. Dat iedereen aan bod is gekomen bij wijzen van spreken.”

Er zijn verscheidenen voorbeelden waarbij het duidelijk wordt dat de deelnemer zich een deel van het team voelt. Dit effect krijgt immers maar ++ doordat er waarschijnlijk opnieuw een vertekening op zit. De geïnterviewde deelnemers zijn de spelers en supporters die bijna wekelijks komen, de kans dat zij zich deel van het team voelen is groter dan de spelers die maar af en toe komen. Toch is de groep voor velen een thuis waar ze gesteund worden en is dit voor hun erg betekenisvol.

5.3.4.4 De deelnemer kan recupereren van een tegenslag ++

Er zijn bij dit effect gemengde resultaten gevonden. Sommige deelnemers hebben het moeilijker als andere om te recupereren van een tegenslag. Er zijn wel enkele voorbeelden gevonden waarbij de steun van het team de potentie heeft om iemand te helpen met recupereren van een tegenslag. Eén van de deelnemers vertelde dat ze weinig focus had tijdens een match doordat ze met persoonlijke problemen zat. Hierdoor had ze in het begin veel slordigheden in haar spel. Toen ze werd aangemoedigd door de rest van de groep gaf dat haar vertrouwen. Hierdoor groeide ze in de match en had ze het gevoel dat er mensen in haar geloven. Zo vertelde ze: *“Je kunt u daarover zetten door de steun van andere, of zoals gisteren als mensen je aanmoedigen als je de bal hebt en goed bezig bent en ze roepen “komaan gaat ervoor! Je kunt het!!”, die aanmoedigen, dat helpt veel. Dat wil zeggen dat er mensen in je geloven. Dat geeft me vertrouwen.”*

Wanneer deelnemers bij Younited een tegenslag meemaken zoals het verliezen van een wedstrijd valt er te merken uit observaties dat de sfeer daarna een tijdje daalt. Toen er verloren werd tegen Cera waren er verschillende spelers opvallend stiller toen we nadien op restaurant gingen. Tijdens de interviews gaven ze aan dat ze er nadien nog eventjes mee zitten wanneer ze verliezen, maar dat dit negatief gevoel ook redelijk snel verdwijnt. Dit zijn indicaties dat de deelnemers redelijk snel kunnen recupereren van een verloren match maar dit is een persoonlijk gegeven. De manier waarop ze verliezen is van groot belang op de frustratie en de tegenslag die ervaren wordt, en dus ook hoe moeilijk het is om ervan te recupereren. Wanneer ze het gevoel hebben dat ze goed hebben samengespeeld en dat iedereen alles heeft gegeven dan kunnen ze zich veel sneller neerleggen bij de nederlaag dan wanneer sommige spelers hun motivatie verliezen en er niet meer vol voor gaan. De coach heeft hierbij een belangrijke rol om de motivatie van de spelers hoog te houden en ervoor te zorgen dat ze goed samenspelen. Dit maakt het verwerken van het verlies als een tegenslag makkelijker.

5.3.4.5 De deelnemer doet succeservaringen op +++

De deelnemers doen regelmatig succeservaringen op, zowel kleinere als grotere. Dit kan gaan over een deelnemer die soep maakt voor de groep en trots is op zijn of haar soep tot het krijgen van een staande ovatie voor het winnen van de fair play prijs. Een deelnemer vertelde dat hij enorm trots was op zijn prestatie tijdens de wedstrijd tegen Cera. Hij verschoot van zijn eigen kwaliteiten. Deze succeservaringen hebben een positieve impact op het zelfvertrouwen van de deelnemer.

5.3.4.6 *De deelnemer heeft een beter emotioneel evenwicht ++*

Er zijn enkele voorbeelden gevonden bij de deelnemers waarbij de werking van Younited heeft bijgedragen tot een beter emotioneel evenwicht (4/11). Dit kan bijvoorbeeld zijn dat de deelnemer constructief reageert bij een conflict in plaats van agressief. Een speler beschrijft zijn evolutie: *“Vroeger was ik iemand die heel snel boos kon worden, ik heb zo mezelf teruggevonden door Younited om mezelf meer te leren beheersen.”*

Daarnaast helpt sociaal contact om andere mensen terug te vertrouwen. Het niet kunnen vertrouwen van andere mensen is bij veel deelnemers een probleem met een grote invloed op hun emotioneel welzijn. Dit is relevant omdat er in het onderzoek van Engermann, Meyer, Ruff en Fehr (2019) werd vastgesteld dat negatieve emoties een beduidende invloed hebben op het vertrouwen in andere mensen. Het in groep komen en een beter emotioneel evenwicht verwerven kan daardoor dus een grote invloed hebben op het vertrouwen in andere mensen.

5.3.4.7 *De deelnemer ontwikkelt social skills - life skills ++*

Er zijn verschillende illustraties gevonden waarbij de sociale-en levensvaardigheden zijn verbeterd. Door bijvoorbeeld soep te maken voor de groep leert een deelnemer verantwoordelijkheid op te nemen en zich te engageren. De persoon beseft dat als hij niet komt opdagen de rest van de groep zonder eten zit. Deze vaardigheden zijn belangrijk wanneer iemand terug zou willen gaan werken. Een andere deelnemer geeft aan dat het leren luisteren naar een trainer hem meer discipline heeft bijgebracht dat nodig was voor zijn huidige job waarbij hij ook moet luisteren naar zijn coördinator. Dit was iets waarmee hij het in zijn verleden erg moeilijk mee had.

Bovendien leren de deelnemers terug positieve en stabiele contacten aan te gaan met andere personen. Sommige hebben voor langere tijd in isolatie geleefd. Het was voor hen dan een grote drempel om in een groep te komen en contact te maken met de deelnemers en begeleiders. Jezelf durven openstellen en anderen aanspreken is niet evident voor mensen met een spreekwoordelijke ‘rugzak’.

Zoals eerder aangegeven kan Younited een positieve invloed hebben op het zelfvertrouwen van de deelnemers. Het hebben van zelfvertrouwen is noodzakelijk om terug initiatief te durven nemen zoals het zoeken naar een woonst of een job. In het onderstaande citaat geeft een deelnemer aan dat het terugwinnen van zijn zelfvertrouwen belangrijk was om aan een job te geraken: *“Doordat ik meer zelfvertrouwen kreeg heb ik nu na 10 jaar terug werk gevonden. Ik ben nu terug voltijds aan het werk. Omdat je dan ook dus meer zelfvertrouwen krijgt dus. Terug geloven in je eigen capaciteiten! “*

5.3.4.8 De deelnemer heeft een stabiele mentale gezondheid en welzijn +

Er is weinig bewijs gevonden dat de deelnemers een stabielere mentale gezondheid en welzijn hebben verworven. De meerderheid van de deelnemers heeft het regelmatig moeilijk op mentaal vlak. Dit komt door hun zwaar verleden of hun huidige levensomstandigheden. Dit werd aangegeven doorheen de interviews en de focusgroep. Sommige deelnemers worden dan bijvoorbeeld erg snel boos wanneer activiteiten niet verlopen zoals ze het graag zouden willen. Zo zijn er regelmatig spelers die naar buiten stormen doordat er een overtreding op hem werd gemaakt.

Er zijn wel zoals aangehaald in het hoofdstuk '5.3.4.6 De deelnemer heeft een beter emotioneel evenwicht' mogelijkheden voor de deelnemers om hun mentale gezondheid stabiel te krijgen. Een meer correcte verwoording voor dit effect zou kunnen zijn: 'De deelnemer ontwikkelt een stabielere mentale gezondheid en welzijn.'

5.3.4.9 De deelnemer leeft in vertrouwen en veiligheid +

Verschillende deelnemers hebben aangegeven dat ze het moeilijk hebben met het vertrouwen van andere mensen en de samenleving. Hun verklaring hiervoor waren de traumatiserende ervaringen die sommige deelnemers tijdens hun leven hebben opgedaan. Er zit wel wat variatie tussen de deelnemers. Door het sociaal contact in de groep vinden sommigen dat Younited heeft bijgedragen met het zich terug durven open te stellen en hun vertrouwen te verbeteren in andere mensen. Bij andere blijft het nog steeds moeilijk om zich open te stellen en zich veilig te voelen.

Tijdens de interviews kwamen er voornamelijk voorbeelden aan bod van mensen die het gevoel hadden dat hun vertrouwen in andere mensen is verbeterd. Er is opnieuw een vermoeden van een licht vertekend beeld. De personen die regelmatig komen en dus ook geïnterviewd werden hebben waarschijnlijk meer vertrouwen in mensen waardoor ze zich willen openstellen voor een onderzoeker. Tijdens de bespreking met de begeleiders werden dezelfde observaties gemaakt dat het voor de deelnemers nog moeilijk is om in vertrouwen en veiligheid te leven.

5.3.4.10 De deelnemer gaat op een constructieve manier met problemen en uitdagingen om

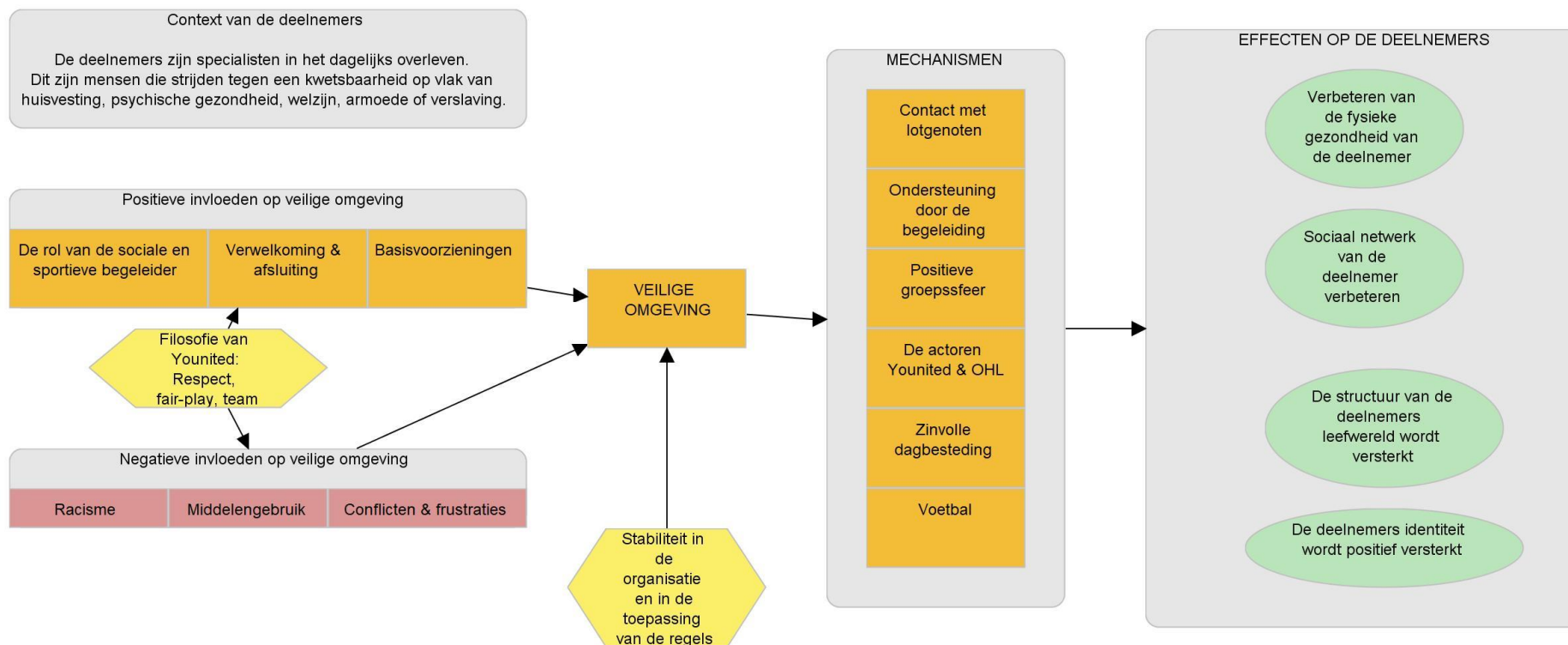
++

Er zijn bij dit effect tegenstrijdige resultaten gevonden. De deelnemers geven aan dat ze op een redelijk constructieve manier omgaan met de problemen en uitdagingen die ze ondervinden, terwijl dit niet wordt bevestigd door de observaties en de focusgroep. Er zijn verschillen gevonden tussen de deelnemers. Voor sommige is het haalbaarder om op een constructieve manier met zijn problemen om te gaan dan voor andere. Er wordt opgemerkt dat er een vertekend beeld is bij sommige deelnemers over hun eigen gedrag bij conflicten. Een voorbeeld om deze vaststelling te staven: Tijdens een training loopt een discussie hoog op en er wordt er stevig gediscussieerd. Nadien vertelde deze deelnemer dat hij bij discussies en conflicten steeds rustig blijft en de rest van de groep aanmaant tot kalmte.

Opnieuw kan er een verklaring gevonden worden voor de tegenstrijdige resultaten bij het profiel van de deelnemers die geïnterviewd werden. De spelers waarbij de conflicten het hevigste zijn wilde niet meewerken aan het onderzoek. Daardoor werden voornamelijk de 'rustigere' deelnemers bevroegd geweest. Er valt te besluiten dat sommige kandidaten op een constructieve manier met problemen omgaan maar dat er nog veel potentieel voor verbetering zit bij een heel deel van de groep. Daarnaast is het niet geheel duidelijk wat de invloed van de werking is op de deelnemers, om tot dit effect te bekomen.

6 Theory of change: een schematische voorstelling

Figuur 2: schematische voorstelling de Theory of change. Gemaakt met behulp van Miradi software.

Figuur 2 stelt op een schematische wijze de veranderingsprocessen voor. Van de voorwaarden die noodzakelijk zijn om een veilige omgeving te creëren tot de mechanismen die een invloed hebben op de effecten van de spelers.

7 Conclusie

Een eerste conclusie dat gemaakt kan worden is dat er weldegelijk nood is aan een veilige omgeving om veranderingsprocessen of mechanismen te stimuleren. Doorheen hun periode dat de deelnemers dak-en thuisloos zijn of waren hebben vele hun vertrouwen in zichzelf, andere en de samenleving verloren. Een veilige context is daarom noodzakelijk om hun vertrouwen van de deelnemers in de samenleving te herwinnen. Ze hebben omgeving nodig waar ze zich durven open te stellen naar anderen toe en waar ze zich kunnen verbinden met andere mensen zonder dat hun vertrouwen in zichzelf of andere wordt aangetast.

Een belangrijke voorwaarden om een veilige omgeving te creëren is de nood aan stabiliteit bij de deelnemers. Dit vertaalt zich op twee vlakken. Enerzijds is er nood aan continuïteit bij de begeleiders. Dit betekent dat het begeleidingsteam die de ploeg ondersteunt zo constant mogelijk moet blijven. De deelnemers dienen de mogelijkheid te krijgen om een band op te bouwen met de begeleiders. Dit is noodzakelijk is om zich goed te voelen in het team. Door de recente wissels bij het begeleidingsteam hadden sommige deelnemers het moeilijk om opnieuw een band op te bouwen. Daarnaast is het belangrijk om stabiliteit te hebben in het toepassen van de regels. De deelnemers hadden het gevoel dat de regels niet altijd voor iedereen consequent werden toegepast waardoor er frustraties ontstonden. Bovendien zijn er enkele positieve en negatieve invloeden die een effect hebben op de veiligheid van de omgeving. De visie van Younited kan deze invloeden stimuleren doordat er een kader wordt gecreëerd waarbinnen de positieve invloeden worden aangemoedigd en de negatieve worden beperkt. De visie die Younited probeert uit te dragen op de lokale voetbalploegen komt overeen met de noden die de deelnemers hadden om zich ergens veilig te voelen.

Er zijn doorheen de interviews zes mechanismen gevonden die voor een positieve impact zorgen op de deelnemers. Mits een veilige context kunnen deze mechanismen de vooropgestelde effecten helpen bereiken. Het belangrijkste mechanisme is het contact met de lotgenoten. Ze geven elkaar steun en leren elkaar te vertrouwen, hierdoor hebben ze terug het gevoel dat ze ergens aanvaard worden. Een tweede belangrijk mechanisme is de ondersteuning door de begeleiders. Dit zijn personen waar ze terecht kunnen met hun problemen, frustraties of geluksmomenten. Ten derde geeft een positieve groepssfeer de deelnemers een gevoel van geluk. Dit geeft ze energie en mentale rust. Ook de actoren rond de ploeg hebben een belangrijke rol om de effecten te bereiken. Ze hebben een belangrijk aandeel in het creëren van een positieve sfeer die bijdraagt tot hun welbevinden. Verder wordt een zinvolle dagbesteding door Younited door enkele deelnemers als zinvol beschouwd op vlak van het brengen van meer structuur in hun leven en het uitbouwen van een sociaal netwerk. Tot slot heeft het voetballen een positieve invloed op hun gezondheid en is het een uitlaatklep.

Er valt te besluiten dat Younited een positieve invloed heeft op de fysieke gezondheid van de deelnemers. Eén training per week is te weinig om de conditie te verbeteren, waardoor er geen causaal verband is tussen de training en het verbeteren van de conditie van de deelnemer. Er is wel een stimulerend effect gevonden op de deelnemers om aan hun conditie te werken, door ook buiten de trainingen te gaan sporten. De deelnemers hebben het gevoel dat hun conditie is verbeterd sinds ze bij Younited zijn. Bovendien bleef het middelengebruik in de groep erg beperkt. De activiteiten zijn voor sommige deelnemers een drijfveer om even niet te drinken. Verder werd er een positieve invloed op de levensstijl van de deelnemers gevonden. Het voetbal is voor sommigen dus een stimulans om gezonder te gaan leven. Tot slot krijgen de deelnemers toegang tot basisvoorzieningen.

Er zijn ook verschillende positieve effecten op het sociaal netwerk gevonden. Alle deelnemers hebben aangegeven dat ze met hun voormalige of huidige coach een goede band hebben opgebouwd. Meerdere deelnemers hebben hun levensverhaal verteld aan de sociale begeleider, dit geeft aan dat er vertrouwen is tussen de deelnemer en de coach. De deelnemers hebben voornamelijk een sterke band met de sociale begeleider die verbonden is aan het inloopcentrum doordat ze daar vaker komen en die begeleiders regelmatig zien. De wissels in het coachteam waren voor sommige deelnemers moeilijk omdat ze daardoor opnieuw moesten beginnen met het opbouwen van een band met de nieuwe coach. De meeste respondenten gaven aan dat ze hun hulpvraag durven te stellen aan de coach, andere hebben een vaste begeleider waar ze terecht kunnen of lossen hun problemen liever zelf op. De band met de begeleiders helpt in het herstel van de relatie met de hulpverlening. Het is echter moeilijk om een directe verband te vinden tussen de werking van Younited en het herstellen van hun band met de hulpverlening. Er is wel veel bewijs gevonden dat de deelnemers positieve sociale relaties aangaan. Dit was voor sommige enorm belangrijk doordat ze erg geïsoleerd leefden. Meerdere deelnemers benoemen het team als een hechte familie, dit geeft aan dat ze veel waarde hechten aan hun relatie met de lotgenoten. Tot slot viel er ook op dat verschillende deelnemers vrijwilligerswerk gingen doen bij voetbalclub OHL, waardoor ze hun sociaal netwerk verder konden uitbouwen.

Younited kan de structuur in de leefwereld van de deelnemer verbeteren maar de resultaten verschillen sterk per deelnemer. Een deel van de deelnemers komt wekelijks naar de activiteiten terwijl een ander deel maar af en toe komt. Daarnaast zijn er ook heel wat mensen die een paar keer proberen of komen kijken en daarna afhaken.

Het valt op dat voor de vaste kern van het team, Younited een erg belangrijk onderdeel vormt van hun leven. De deelnemers beschouwen fair play als de belangrijkste regel bij Younited. Ze vinden ook dat er voldoende fair play is in hun eigen team. Uit de eigen observaties en die van de begeleiders merken we op dat dit niet altijd het geval is, er zijn regelmatig opstootjes tijdens de activiteiten. Er zijn indicaties dat de visie van Younited Belgium een positieve invloed heeft op de fair play. Dit valt te besluiten doordat enkele deelnemers opmerken dat de nieuwere teams van Younited of de teams vanuit andere landen op het wereldkampioenschap een agressievere spelwijzen hebben dan de teams die al langer bij Younited zitten. Dit betekent dat de visie meer ingebed is bij de ploegen die reeds een langere tijd spelen onder de Younited-visie. De fair play is een belangrijke factor doordat het vaak aanleiding geeft tot conflicten in de groep en daardoor een negatieve impact kan hebben op de deelnemers. Tevens valt op dat er bijna nooit gedronken wordt tijdens de activiteiten. De activiteiten geeft dus structuur aan sommige deelnemers om op dat moment niet te drinken.

Er werden gemengde resultaten geobserveerd bij het versterken van de positieve identiteit van de deelnemers. De respondenten gaven aan dat ze zich erg verbonden voelde met Younited. Er was loyaliteit en trots te merken op het team. Daarnaast geeft de samenwerking met OHL de spelers erkenning en waardering. De meeste hebben het gevoel zich gesteund te voelen door het team, dit is goed voor het vertrouwen van de deelnemer. Wanneer iemand zich niet gesteund voelt, kan dit ook negatieve effecten hebben op hun vertrouwen. Het is voor iedere persoon anders om te recupereren van een tegenslag. De manier waarop ze verliezen heeft een grote invloed op het recupereren van een tegenslag. Wanneer ze alles hebben gegeven en er samen werd gevoetbald kunnen ze beter met hun verlies omgaan. Daarnaast valt er te concluderen dat de deelnemers op regelmatige basis succeservaringen opdoen, zowel kleine als grote en dit een positief effect heeft op het vertrouwen van de deelnemer. Het is niet mogelijk om een rechtstreeks causaal verband aan te tonen dat de deelnemers een stabielere gezondheid en welzijn verkrijgen ten gevolge van de werking van Younited. Daarvoor hebben de meeste deelnemers een te zware levensgeschiedenis in hun 'rugzak' zitten. Er zijn wel aanwijzingen dat Younited bij sommige deelnemers een positieve invloed heeft op hun emotioneel evenwicht. Tot slot hebben een paar mensen hun sociale-en levensvaardigheden beter ontwikkeld.

Uit deze dataverzameling valt te besluiten dat Younited Belgium het potentieel heeft om een positieve impact te hebben op de deelnemers indien de lokale ploegen er in slagen een veilige en stabiele omgeving te ontwikkelen waarbij de visie van Younited wordt overgebracht op de spelers. De resultaten tonen aan dat de meeste effecten die werden beschreven door Younited Belgium legitiem bevonden zijn. De organisatie kan voor sociale verandering zorgen in de levens van experts in het dagelijks overleven met een kwetsbaarheid. Het draagt bij tot het bestrijden van sociale problemen en heeft daardoor ook een maatschappelijke impact.

8 Aanbevelingen

Er worden voornamelijk aanbevelingen geformuleerd met als doel de stabiliteit voor de deelnemers te verbeteren en daardoor een veiligere omgeving te verkrijgen. Daarnaast zijn er ook aanbevelingen om de trots op het team te doen stijgen en tot slot over hoe de deelnemers hun fysieke gezondheid kunnen verbeteren. Deze aanbevelingen zijn geformuleerd enerzijds door de deelnemers zelf en anderzijds door de focusgroep met de begeleiders.

8.1 Het verhogen van de stabiliteit voor de deelnemers

Om de duidelijkheid en consequentie van het toepassen van de regels te verbeteren kan er een contract/reglement/charter opgesteld worden tussen de deelnemers en de rest van het team (1). In dit contract staan alle basisregels die nodig zijn om een deelnemer goed te laten voelen in het team. Door elke speler dit te laten ondertekenen is er duidelijkheid over de verwachtingen van de spelers en wat ze kunnen verwachten van de rest. Dit kan zorgen voor meer acceptatie van de gevolgen van het niet nakomen van de afspraken doordat het bewustzijn over de regels wordt vergroot. Zeker voor spelers die nieuw in de groep komen helpt dit met het implementeren van de Younited filosofie. De speler toont hiermee aan zich te engageren en te verbinden met de idealen van de ploeg.

Daarnaast kan het opvolgen van de aanwezigheden door de trainers helpen om onderbouwde keuzes te maken in de ploegopstelling bij matches (2). Dit heeft als doel om discussies en conflicten hierover te vermijden. Hiermee wordt niet bedoeld dat de coaches geen uitzonderingen mogen maken, dit kan soms nodig zijn om een persoon te blijven betrekken bij de groep. Het kan dan wel helpen voor de rest van de groep om hier zo transparant mogelijk in te zijn zonder de privacy van de persoon te schenden.

Bovendien kan het helpen voor de deelnemers als er meer duidelijkheid komt over welke begeleiders waar en wanneer aanwezig zijn (3). Dit kunnen ze laten weten op de nabespreking, door het sturen van een bericht of door sociale media zoals facebook. Stel dat een deelnemer ernaar uitkijkt om iets te kunnen vertellen aan de begeleider maar die niet aanwezig is, dan kan dit voor onzekerheid zorgen. Door dit aan te kondigen zijn de deelnemers op de hoogte van welke begeleiders aanwezig zijn en wat ze juist kunnen verwachten.

Tot slot is het essentieel dat het coachingsteam zo stabiel mogelijk blijft. Dit betekent dat de coaches voor langere tijd verbonden blijven aan het team en op een zo regelmatig mogelijke basis aanwezig zijn op de activiteiten (4). Dit is nodig om de continuïteit van het project te blijven garanderen, zodanig dat de deelnemers de tijd krijgen om een band op te bouwen met de coaches. Hiervoor is er een stabiele financiering nodig door de partners van Younited. Als er meer geïnvesteerd kan worden in het project kunnen de coaches meer met Younited bezig zijn en kunnen de doelstellingen nog beter behaald worden.

8.2 Het groepsgevoel verhogen

Enkele respondenten gaven aan dat sommige deelnemers naar het toernooi kwamen in een volledige tenue van OHL terwijl andere deelnemers dit niet konden. Dit komt doordat meerdere personen vrijwilligerswerk doen bij OHL en daarvoor een outfit krijgen. Daarom vond deze respondent dat het beter zou zijn mocht iedereen dezelfde outfit krijgen aan het begin van het seizoen (5): *“Dat geeft veel meer groepsgevoel als iedereen in dezelfde outfit aankomt, dat geeft meer een teamgevoel! En als de supporters dan ook zo kunnen gaan dan ben je echt een team! En dan kan je supporteren voor je team! Neem een vlag of een sjaal mee van OHL, dat geeft meer trots!”* Dit idee werd bevestigd door de begeleiders nadat er een heel deel outfits gestolen werden. Door iedereen een eigen persoonlijke volledige uitrusting te geven kan je deelnemers verantwoordelijkheid geven over hun eigen uitrusting en daarnaast ook het groepsgevoel verhogen doordat iedereen in dezelfde outfit komt naar de activiteiten. Daarnaast kan het leuk zijn voor de supporters om supportersmateriaal mee te kunnen nemen naar wedstrijden zoals een vlag of een sjaal (6). Dit symboliseert hun trots voor de ploeg en helpt met het motiveren van de spelers en supporters. Dit kan een gunstig effect hebben op de groepsfeer.

8.3 Het verbeteren van de conditie

Tot slot gaven verschillende respondenten aan dat ze hun conditie en gezondheid nog extra willen verbeteren. Om hier aan tegmoet te komen kunnen er bijvoorbeeld trainingsschema's gemaakt worden of kan er een dieetist van de voetbalclub langskomen (7). Op deze manier leren de deelnemers op een correcte manier hoe ze hun gezondheid en conditie kunnen verbeteren zonder hun te overbelasten. Ook vrijwillige voetbal oefeningen kunnen meegegeven worden aan de deelnemers als een soort opdracht (8). Dit kan de deelnemer doen bewegen, voetbalvaardigheden verbeteren en zelfs de band met de club nog verhogen.

9 Discussie

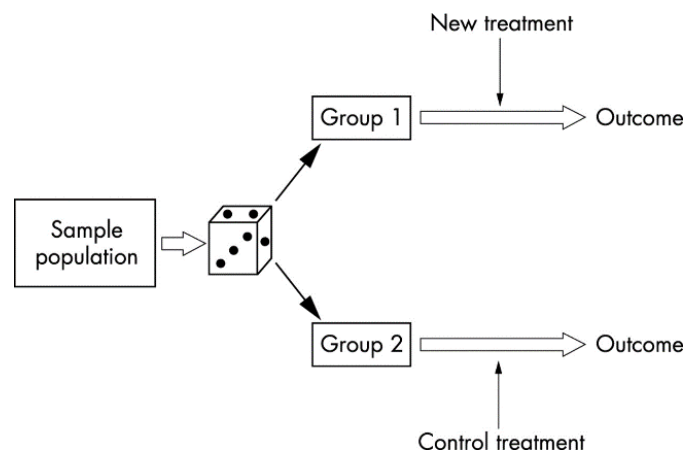
De sterkte van dit onderzoek ligt in mijn rol van participant-als-waarnemer tijdens het onderzoek. Doordat ik zelf participeerde door mee te voetballen, supporteren, naar de nabespreking kwam en een tas soep meedronk leerde ik de leefwereld van de deelnemers van Younitd beter kennen. Dit gaf me een beter inzicht in de resultaten tijdens het analyseren, waardoor het mogelijk was om tegenstrijdigheden aan te geven. Anderzijds was dit een manier om een vertrouwensrelatie op te bouwen met de deelnemers. Deze band was noodzakelijk om ertoe te komen dat de deelnemers zich durfden open te stellen tijdens een interview. Van Regenmortel (2002) is een voorstander van participatie door de onderzoeker om de machtsrelaties te verkleinen zeker bij personen in maatschappelijk kwetsbare positie. Door te participeren krijgen we een 'empowerend' onderzoeksdesign waardoor de betrokken doelgroep meer profijt kan halen door een verbetering van de sociale interventie.

De resultaten van dit onderzoek tonen voornamelijk de positieve impact aan op de deelnemers. Het onderzoek toont aan dat Younited een belangrijke betekenis kan spelen in het leven van mensen die vechten tegen een kwetsbaarheid. De positieve visie op dit onderzoek kan zoals eerder aangehaald een lichte vertekening hebben, doordat de respondenten telkens deelnemers waren die regelmatig naar de activiteiten kwamen waardoor er tijd was om een band mee op te bouwen. De personen die niet geïnterviewd werden, waren vaak de mensen waarmee mijn band niet zo sterk was. Zoals in de resultaten merkbaar, waren er ook heel wat deelnemers die snel afhaakten of die maar sporadisch aanwezig waren. Voor deze groep deelnemers is het mogelijk dat ze minder betrokken zijn bij de ploeg en dat de impact daardoor op deze groep minder groot is. De impact van Younited op deze deelnemers is hierbij minder duidelijk. Aangezien deze mensen sneller afhaken of minder frequent naar de activiteiten komen door persoonlijke redenen worden de mensen in een acuut kwetsbare situatie mogelijks gemist in dit onderzoek. Verder was het moeilijk om een onderscheid te kunnen maken tussen effecten op korte, middellange of lange termijn. Kwalitatief onderzoek was geschikt om de veranderingsprocessen en mechanismen in kaart te brengen maar geeft weinig inzicht in de impact doorheen de tijd op de deelnemers.

Er is daardoor nog heel wat ruimte voor vervolgonderzoek binnen de organisatie van Younited om hun effectiviteit beter te staven en hun Theory of change verder uit te bouwen. Er worden in de volgende alinea's enkele voorstellen gedaan van vervolgonderzoek, gebaseerd op de tekortkomingen en lacunes van dit onderzoek en de kenmerken van kwalitatief onderzoek.

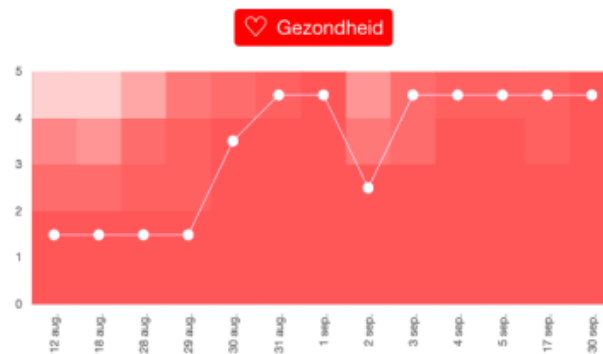
Allereerst is er verder kwalitatief onderzoek nodig waarbij er aandacht is voor de deelnemers die onregelmatig komen of snel afhaken. Dit zou andere inzichten kunnen geven wanneer deze geïnterviewd worden. Hierbij zal er opnieuw heel participatief gewerkt moeten worden om het vertrouwen van deze deelnemers te verkrijgen. Mogelijks kan er samengewerkt worden met een straathoekwerker aangezien deze veel ervaring hebben met outreachend werken zodat deze personen ook bereikt kunnen worden en een stem krijgen in de resultaten. Daarnaast is een kenmerk van kwalitatief onderzoek dat er geen statistisch cijfermateriaal aanwezig is om de effectiviteit van de effecten te staven. Er zijn verschillende mogelijkheden om bewijs te leveren. Er worden twee suggesties gegeven die Younded verder kan helpen in het statistisch staven van hun impact.

'Randomized controlled trials' (RCT): Deze methodiek gebruikt een experimenteel onderzoeksdesign om aan de hand van kwantitatieve data de effectiviteit van een interventie vast te stellen (Meuleman & Roose, 2017). Volgens Gray, Plath en Webb (2010) Levert dit design veel bewijskracht op. Het staat bovenaan de bewijshiërarchie. Door het gebruik van deze onderzoeksmethoden is het mogelijk om een sterk bewijs op te bouwen over de impact van Younded op de deelnemers. Er wordt dan een vragenlijst afgenomen bij nieuwe deelnemers doorheen heel België. Deze survey moet voor de respondenten een score geven gebaseerd op hun fysieke gezondheid, sociaal netwerk, structuur en positieve identiteitsvorming. Er wordt gestart met een nulmeting bij de nieuwe deelnemers waarbij de werking van Younded geldt als de stimuli. Deze respondenten kunnen deze vragenlijst om de enkele maanden opnieuw invullen. Daarnaast zal er ook een controlegroep nodig zijn van gelijkaardige respondenten die niet bij het Younded-team zitten. Dit zouden bijvoorbeeld personen kunnen zijn die regelmatig langskomen in het mee verbonden inloopcentrum van de ploeg. Er zullen voldoende respondenten gevonden moet worden die willen meewerken om voldoende externe geldigheid te hebben. Nadelig aan dit onderzoeksdesign is de complexiteit. Dit zou veel middelen en tijd vragen van de betrokken organisatie en onderzoekers maar levert wel een sterke vorm van bewijs.

Figuur 3 opgehaald vanuit Kendall JM (2003), pg 164.

Een andere optie, is het gebruik van het monitoringsysteem van het Nederlandse Life Goals. Dit is een applicatie dat de trainer heeft op zijn smartphone. De deelnemers kunnen zelf enkele vragen beantwoorden die de persoonlijke ontwikkeling van de persoon in kaart brengt. Indien de respondent dit niet kan, is het mogelijk dat de coach het samen invult met de deelnemer. De deelnemer moet wekelijks een score geven op vijf bij vijf verschillende domeinen: gezondheid, communicatie, respect, doorzetten en zelfvertrouwen. Het invullen van deze vragenlijsten duurt slechts enkele minuten voor de deelnemers.

Figuur 4: voorbeeld grafische afbeelding resultaten Life Goals monitoring. Opgehaald uit Life Goals Monitor (2022)

Daarnaast vult een nieuwe deelnemer bij de start een nulmeting-vragenlijst in, die drie keer per jaar opnieuw wordt ingevuld naast de wekelijkse vragen. Deze vragenlijsten werden opgesteld door de Universiteit van Wageningen en is wetenschappelijk onderbouwd. Bij deze vragenlijst worden er meerdere onderwerpen ondervraagd waaronder sociale vaardigheden, zelfvertrouwen, emotionele stabiliteit, doorzetten, respect, communicatie, positiviteit, samenwerken en gezondheid. De applicatiesoftware gebruikt alle data om een analyse van de impact op de deelnemer te maken. Op deze manier worden de effecten van het project ook duidelijk op zowel korte als lang termijn door de wekelijkse opvolging. Naast de persoonlijke ontwikkeling brengt het systeem ook organisatorische ontwikkelingen in kaart. Dit wordt bereikt door een vragenlijst die ingevuld wordt door de coördinator van het project waarbij er gepeild wordt naar het verloop van de samenwerking, de financiering van het project, de communicatie, de samenwerking tussen lokaal en nationaal, de sportiviteit en de maatschappelijke impact (Life Goals Monitor, 2022; STICHTING LIFE GOALS NEDERLAND, 2022).

10 Literatuurlijst

- Andrea, W. D., Bergholz, L., & Fortunato, A. (2013). Play to the Whistle : A Pilot Investigation of a Sports-Based Intervention for Traumatized Girls in Residential Treatment. *Journal of Family Violence, 28*, 739–749. <https://doi.org/10.1007/s10896-013-9533-x>
- Bailey, R. (2006). Physical Education and Sport in Schools: A Review of Benefits and Outcomes. *Journal of School Health, 76*(8), 397–401.
- Bailey, R., Hillman, C., Arent, S., & Petitpas, A. (2013). Physical Activity : An Underestimated Investment in Human Capital? *Journal of Physical Activity and Health, 10*(March), 289–308. <https://doi.org/10.1123/jpah.10.3.289>
- Berghmans, M., Deprez, S., Celis, H., Vandenabeele, J., & Van Hemelrijck, A. (2014). *Peilen naar de impact van sociaal culturele praktijken*. <https://socius.be/wp-content/uploads/2016/10/Peilennaardeimpactvansociaalculturelepraktijken.pdf>
- Blockx, W., & Ballegeer, B. (2021). *Handboek coach: Younited Belgium* (Studio Goudvink (ed.)). Pascal Heytens.
- Claes, E., Heim, C., Vanreusel, B., Vandermeersch, H., & Scheerder, J. (2020). Managing the Mix of Sport and Social Capital: A Study of Local Networks in the Belgian Homeless Football Cup. *Journal of Global Sport Management, 5*(3), 285–307. <https://doi.org/10.1080/24704067.2018.1493354>
- Demaerschalk, E., & Hermans, K. (2020). *Dak-en thuislozentelling Leuven*.
- Depauw, J., Raeymakers, P., De Waele, E., Hermans, K., Driessens, K., & Steel, R. (2022). *IMPACTEVALUATIE IN HET SOCIAAL WERK : VAN THEORIE NAAR PRAKTIJK*.
- Derickx, N., Daems, T., De Boeck, K., Omayra, C., Mohammed, D., & Van Bellegem, D. (2021). *Onderzoeksrapport: Een onderzoek naar de mate waarin de ondersteuning van Younited Belgium effect heeft op de ingesteldheid en visie van de coaches*.
- Engelmann, J. B., Meyer, F., Ruff, C. C., & Fehr, E. (2019). The neural circuitry of affect-induced distortions of trust. *Science Advances, 5*(3). <https://doi.org/10.1126/sciadv.aau3413>
- FEANTSA. (2007). *European Typology of Homelessness*. 12. <https://www.feantsa.org/download/fea-002-18-update-ethos-light-0032417441788687419154.pdf>
- Gray, M., Plath, D., & Webb, S. A. (2010). *Evidence-based social work a critical stance*. Routledge.
- Hermans, K., & Italiano, P. (2021). *Tellingen Dak- en thuisloosheid: Globaal rapport*.
- IFSW. (2014). *GLOBAL DEFINITION OF SOCIAL WORK*. <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/global-definition-of-social-work/>
- Kendall JM. (2003). Designing a research project: randomised controlled trials and their principles. *Emergency Medicine Journal, 20*, 164–168.
- Kenniscentrum Sport en Bewegen. (2017). *Visual beweegrichtlijn*. <https://www.kenniscentrumsportenbewegen.nl/wp-content/uploads/2020/11/Beweegrichtlijnen-versie-2020.pdf>
- Life Goals Monitor. (2022). *Factsheet Life Goals Monitor Stichting Life Goals Nederland*. <https://stichtinglifegoals.nl/wp-content/uploads/2017/04/Life-Goals-Monitor-Factsheet.pdf>

- Meuleman, B., & Roose, H. (2017). *Methodologie van de sociale wetenschappen: een inleiding*. Academia Press.
- Mynard, L., Howie, L., & Collister, L. (2009). Belonging to a community-based football team: An ethnographic study. *Australian Occupational Therapy Journal*, 56(4), 266–274. <https://doi.org/10.1111/j.1440-1630.2008.00741.x>
- OECD. (2013). *Development Results: An Overview of Results Measurement and Management*. <https://www.oecd.org/dac/peer-reviews/Development-Results-Note.pdf>
- Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2011). Quality Standards for Development Evaluation. In *DAC Guidelines and Reference Series*. <https://doi.org/10.1787/9789264167100-ar>
- Rasmussen, M., & Laumann, K. (2013). The academic and psychological benefits of exercise in healthy children and adolescents. *European Journal of Psychology of Education*, 28(3), 945–962. <https://doi.org/10.1007/s10212-012-0148-z>
- Reinholz, D. L., & Andrews, T. C. (2020). Change theory and theory of change: what's the difference anyway? *International Journal of STEM Education*, 7(1). <https://doi.org/10.1186/s40594-020-0202-3>
- Sabia, S., Dugravot, A., Kivimaki, M., Brunner, E., Shipley, M. J., & Singh-Manoux, A. (2012). Effect of intensity and type of physical activity on mortality: Results from the whitehall II cohort study. *American Journal of Public Health*, 102(4), 698–704. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2011.300257>
- Serrien, L. (2021). *Impactevaluatie: leren uit wat verandert*. Sociaal.Net. <https://sociaal.net/achtergrond/impactevaluatie-sociaal-werk/>
- Sport Vlaanderen. (2017). *Trainer B Tafeltennis: Module 2 Fysieke training en jaarplanning tafeltennis*.
- Stachowiak, S. (2013). Pathways for Change : 10 Theories to Inform Advocacy and Policy Change Efforts. *The ORS Impact*, October, 1–30.
- STICHTING LIFE GOALS NEDERLAND. (2022). *FACTSHEET LIFE GOALS MONITOR*.
- Trejo, F. S. M., Attali, M., & Magee, J. (2017). The experience of defeat: Applying Goffman to examine a football tournament for socially excluded homeless individuals. *International Review for the Sociology of Sport*, 52(5), 615–630. <https://doi.org/10.1177/1012690215611084>
- Van Der Veken, K., Lauwerier, E., & Willems, S. (2020). “to mean something to someone”: Sport-for-development as a lever for social inclusion. *International Journal for Equity in Health*, 19(1). <https://doi.org/10.1186/s12939-019-1119-7>
- Van Elswijk, E., & Van Houten, M. (2020). *Over de drempel: Veertien inspirerende voorbeelden van ondersteuning bij participatie van dak- en thuislozen en mensen met psychische kwetsbaarheid*. Utrecht
- Van Herck, P., & Van de Cloot, I. (2013). *Hoe gezond is de geestelijke gezondheidszorg in België? De feiten achter de mythen*.
- Van Hooren, R., Koster, A., & Vellenga, I. (2019). *Wat is Life Goals waard ? Op zoek naar de meerwaarde van sport voor een kwetsbare doelgroep*.
- Van Menxel, G., Lescauwaet, D., & Parys, I. (2004). *Verbinding verbroken : thuisloosheid en algemeen welzijnswerk in Vlaanderen*. Steunpunt Algemeen Welzijnswerk.
- Van Regenmortel, T. (2002). Empowerment en onderzoek. In *Empowerment en maatzorg. Een krachtgerichte psychologische kijk op armoede* (pp. 163–185). Acco.

- Vandermeulen, F., Iradukunda, G., Römer, L., Torosyan, M., Smeets, M., Corinde, P., & Alibrahim, S. (2022). *Onderzoeksrapport: Onderzoek naar de effecten van de activiteiten van Younited Belgium op de coaches van Younited Lokaal*.
- Vanmeldert, D. (2021, March 17). Nieuwe daklozentelling: "Cijfers liggen stuk hoger dan verwacht, 1 op de 5 is tussen 18 en 25 jaar." *Vrtnews*. <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2021/03/16/resultaten-daklozentelling/>
- Vlaamse woonraad. (2017). *WOONCRISIS IN DE ONDERSE LAGEN VAN PRIVATE HUURMARKT*.
- Weiss, C. H. (1997). How can theory-based evaluation make greater headway? *Evaluation Review*, 21(4), 501–524. <https://doi.org/10.1177/0193841X9702100405>
- Wilson-Grau, R., & Britt, H. (2013). Outcome harvesting. In *Ford Foundation*. http://www.managingforimpact.org/sites/default/files/resource/outome_harvesting_brief_final_2012-05-2-1.pdf
- Younited Belgium. (n.d.). *OVER YOUNITED BELGIUM*. Retrieved December 9, 2021, from <https://younited.be/pageus>
- Younited Belgium. (2021). *THEORY OF CHANGE*. Persoonlijke communicatie.
- Younited Belgium. (2022). *Statistieken OH Leuven*. Persoonlijke communicatie.

11 Bijlage

11.1 Bijlage 1: Topiclijst semigestructureerd diepte-interviews

Openingsvragen: verkennen van het profiel van de deelnemer

- Kan je jezelf eens voorstellen?
- Hoe lang zit je al bij Younited? Hoe ben je er bij geraakt?
- Iedereen zit met kwetsbaarheden, zowel jij als mij, wat is die van jou?
 - ⇒ Afhankelijk van deelnemersprofiel: Hoe heeft Younited je geholpen om je situatie te verbeteren?

Sleutelvragen:

TOPIC 1: FYSIEKE GEZONDHEID

- Merk je van jezelf op dat je conditie verbeterd is sinds je bij younited zit?
- Helpen de trainingen en matches je om een gezondere levensstijl aan te nemen? Ga je erdoor bv vaker bewegen, gezonder eten, ..?
- Drink je alcohol? Zo ja, heb je al ooit voor een training of match gedronken? Zo ja, hoe voelde je u daar bij?

TOPIC 2: SOCIAAL NETWERK

- Hoe is je band met de coaches?
- Als je met iets zit kan je dan bij hun terecht?
- Hoe was het voor jou om in de groep te komen?
- Wat maakt volgens u een goede coach? Wat moet de coach doen/zijn om volgens jou een goede coach te zijn?
- Hoe is je band met de medegroepsgenoten? Spreek je soms met sommige af buiten Younited?

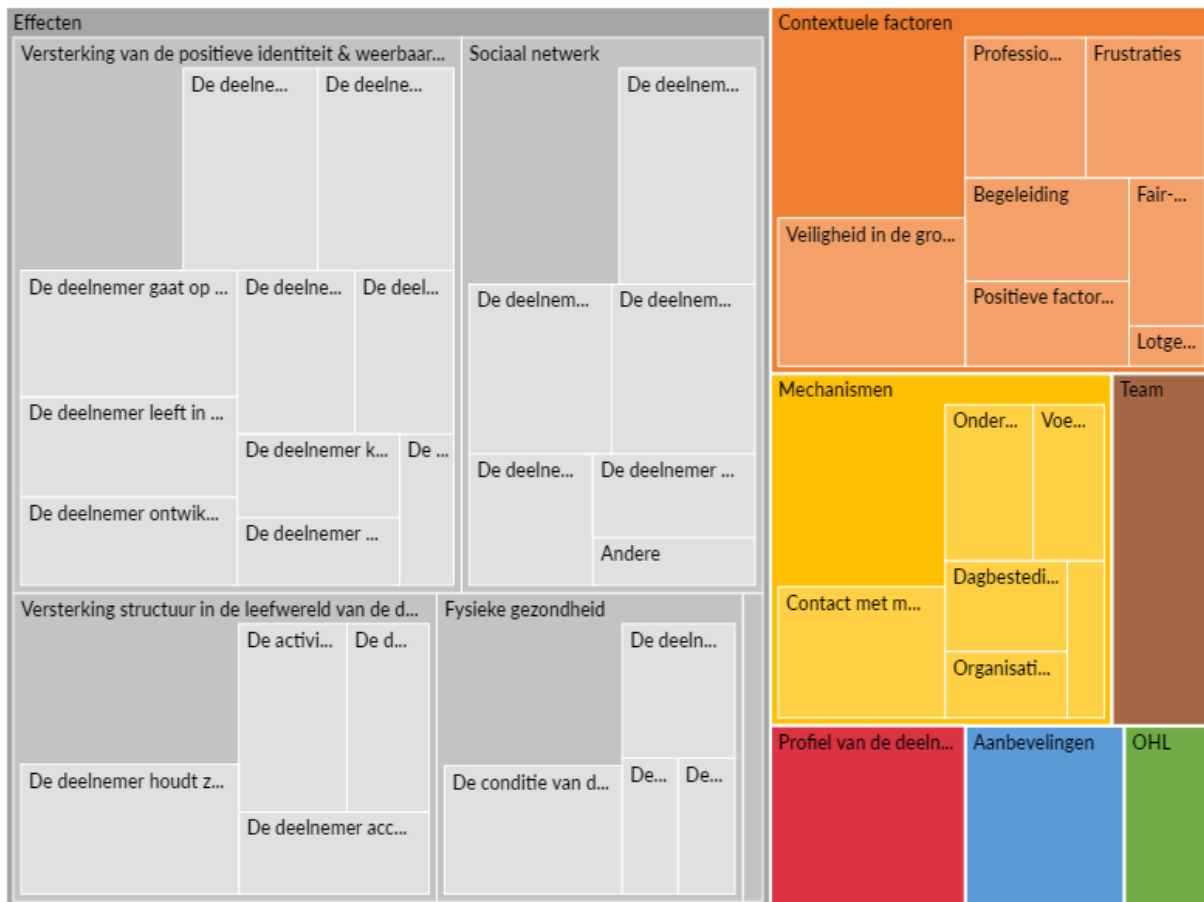
TOPIC 3: VERSTERKING STRUCTUUR IN DE LEEFWERELD VAN DE DEELNEMER

- Ben je iemand die wekelijks komt? Wat zijn soms redenen dat je eens niet komt?
- Welke afspraken zijn er bij Younited?
- Welke regels vind jij belangrijk?
- Zijn er soms discussies over de regels?
- Wat gebeurt er als iemand de afspraken niet nakomt?
- Vind je dat er voldoende respect en fair play in de groep aanwezig is

TOPIC 4: VERSTERKING POSITIEVE IDENTITEIT EN WEERBAARHEID

- Welk gevoel krijg je bij de trainingen en matches?
- Voel je u voornamelijk verbonden met OHL of met Younited?
- Wanneer is voor u de training geslaagd of slecht gegaan?
- Hoe voel je u na een verloren match? Of een slechte training?
- Hoe voel je u na een gewonnen match? Of na een geslaagde training?
- Wat heb je buiten voetballen nog geleerd door bij Younited te zitten?
- Voel je u beter in je vel sinds je bij Younited zit?
- Kan je voorbeelden geven van momenten dat Younited je terug nieuwe energie gaf?
- Voel je u veilig bij Younited?
- Heb je vertrouwen in je medevoetballers en coaches?
- Wat doe je als er een probleem is? Bv een discussie?

11.2 Bijlage 2: codeerstructuur

Figuur 5: Codeerstructuur. Hoe groter een vlak, hoe meer referenties er waren bij de codering. Meer referenties betekent niet noodzakelijk meer inhoud. Opgemaakt met NVIVO-12 software.